

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

24 פברואר 2019

גמ"ר 9227-08-16 מדינת ישראל נ' רלר

כב' השופט גיל קרזבום, סגן נשיא

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

גיל רלר

הנאשם

נוכחים:

ב"כ המאשימה – עו"ד ראיד רחאל
ב"כ הנאשם – עו"ד ערן בר-אור ועו"ד רון מייסטר
הנאשם – בעצמו
נוכחים משפחת המנוחה

פרוטוקול

הכרעת דין

החלטתי לזכות את הנאשם מהעבירה המיוחסת לו וזאת מחמת הספק.

עובדות כתב האישום

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום בעבירה של גרימת מוות ברשלנות.
להלן עובדות כתב האישום:

ביום 21/9/15, סמוך לשעה 16:30, נהג הנאשם ברכב פרטי מסוג מאזדה מספר רישוי 8040962 (להלן: "הרכב") ביציאה מחניית "מעון הרופא" בחיפה (להלן: "החנייה"), והתכוון לפנות ימינה לצורך השתלבות עם רחוב יעקב דורי לכיוון כללי נווה שאנן (להלן: "הרחוב או הכביש"). ביציאה מהחנייה בכיוון נסיעת הנאשם ובמקביל לרחוב ולאורכו קיימת מדרכה ברוחב 1.8 מטרים (להלן: "המדרכה").

הנאשם החל לצאת מהחנייה, כשהוא מתקרב אל המדרכה כדי לפנות ימינה לצורך השתלבות בכביש ופגע עם חזית רכבו בהולכת הרגל מרילה בראון ז"ל, ילידת 18/05/1929 (להלן: "המנוחה"), שצעדה במדרכה מכיוון כללי נווה שאנן והספיקה לחצות מטר אחד מדופן ימין של הרכב (להלן: "התאונה"). כתוצאה מהתאונה נגרמה למנוחה פציעת ראש קשה, היא פונתה לבית החולים רמב"ם ונפטרה כעבור מספר שעות.

לטענת המאשימה, התאונה ומותה של המנוחה נגרמו בשל נהיגתו הרשלנית של הנאשם במספר אופנים:

הנאשם לא וידא שאין הולכי רגל על המדרכה בעת נסיעתו ופנייתו ימינה.

הנאשם לא היה ער למתרחש בדרך בכיוון נסיעתו.

הנאשם החל להשתלב ברחוב מבלי שוידא כי הדרך בכיוון נסיעתו פנויה.

הנאשם נהג בחוסר זהירות וברשלנות ולא כפי שנהג מן הישוב היה נוהג בנסיבות העניין.

לא שנויים במחלוקת

- נהיגת הנאשם ברכב, במקום ובזמן המפורטים בכתב האישום.
- מותה של המנוחה.

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

24 פברואר 2019

גמ"ר 9227-08-16 מדינת ישראל נ' רלר

שנויים במחלוקת

- עצם התרחשות התאונה – לטענת הנאשם רכבו היה בעמידה עת המנוחה נפלה נפילה עצמונית, מבלי שהרכב פגע בה.
- סוגיות הקשורות בקבילות ומשקל אמרות הנאשם.
- ממצאי החקירה ומסקנות הבוחן.
- הקשר הסיבתי שבין התאונה הנטענת למותה של המנוחה.
- שאלת אחריותו של הנאשם לגרימת התאונה ותוצאותיה.

דיון בראיות

האם רכבו של הנאשם פגע בהולכת הרגל

2. מדובר בסוגיה המרכזית שבמחלוקת. לטענת ההגנה, לא ניתן לשלול את האפשרות, שמדובר בנפילה עצמונית של הולכת הרגל.
 3. לאחר שבחנתי את כלל הראיות ושקלתי את טענות הצדדים אני סבור, שפגיעת רכב הנאשם בהולכת הרגל לא הוכחה מעבר לספק סביר.
- הראיות כוללות את הממצאים השונים בזירה (מיקום הולכת הרגל לאחר נפילתה, מיקומו הסופי של הרכב, סימנים נוספים שנמצאו בזירה) ואמרות הנאשם.
- תחילה אדון בשאלת קבילותן ומשקלן של אמרות הנאשם בפני מוקד 100 ואמרותיו בפני השוטר שהגיע לזירה.

הערה כללית

4. חקירותיו של הנאשם במשטרה (ת/13 ו-ת/15) תועדו בווידיאו (ת/14 ו-ת/16). במהלך כתיבת הכרעת הדין צפיתי בחקירות, והסתבר, שלא כל דברי הנאשם נרשמו בת/13 ו-ת/15, ולבקשתי, הצדדים הגישו תמלול של החקירות (ת/38 ו-ת/39). מטבע הדברים אתייחס במסגרת הכרעת הדין לתמלול המלא של החקירות, אשר משקף את שנאמר בהן.

שאלת קבילות אמרות הנאשם במסגרת שיחותיו הטלפוניות למוקד 100 – מוצג ת/36 (להלן: "ההקלטה" או "ת/36" או "הדיווח למוקד 100")

כללי

5. טרם סיום פרשת ההגנה ולאחר עדותו של הנאשם הגישה המאשימה בקשה להוספת ראייה (ההקלטה). בהחלטות ביניים (מתאריכים 22.8.17 ו-13.12.17) התרתי את הגשת ההקלטה, וקבעתי, כי מדובר בראייה קבילה, אך

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

24 פברואר 2019

גמ"ר 16-08-9227 מדינת ישראל נ' רלר

אפשרתי לנאשם לשוב ולטעון בשאלת הקבילות לאחר סיום שלב שמיעת הראיות. לצורך הכרעה בשאלת קבילות הראייה אחזור גם על תוכן חלק מאותן ההחלטות.

6. ההקלטה (ת/36) תומללה (תמליל ת/37) על ידי הצדדים כדלקמן:

שיחה ראשונה - יום שני 21.9.15 16:32.09

הלו.	: 100
מודיע גיל:	שלום.
: 100	כן
מודיע גיל :	<u>אני התקשרתי למד"א אני בטעות דרסתי פה מישהי ליד מעון הרופא בכניסה למעון הרופא.</u>
: 100	מה מצבה ?
מודיע גיל :	מצבה קשה קשה
: 100	איפה זה ?
מודיע גיל :	בשד' דורי בבקשה תביאו מהר אמבולנס,
: 100	בחיפה ?
מודיע גיל:	בחיפה
: 100	בשד' דורי איזה מס' ליד מה ?
מודיע גיל :	ליד מעון הרופא ליד מעון הרופא יש בית אבות מעון הרופא
: 100	איך קוראים לך ?
מודיע גיל :	גיל
: 100	גיל הטלפון נגמר ב 744 ?
מודיע גיל :	נכון בבקשה תשלח מהר
: 100	אני יעביר גם למד"א ביי
מודיע גיל :	ביי.

שיחה שנייה-יום שני 21.9.15 16:37.37

מודיע גיל :	אתם שולחים את הניידת את המשטרה את ה את הנט"ן <u>לגבי התאונה</u> אני התקשרתי אליכם
: 100	קודם כל דווח אנחנו דיווחנו למד"א יצאה גם ניידת איך קוראים לך גיל ?
מודיע גיל :	כן המצב שלה קשה חברה לא ניידת רגילה...זה פגיעת ראש
: 100	אני אבקש לזרז את העניין הזה גיל בסדר אני מבקש לזרז בסדר
מודיע גיל :	נו אתם לא יודעים איפה היא נמצאת
: 100	אני אבקש לזרז את העניין הזה אנחנו מה שאנחנו יכולים תודה לך מזרזים תודה

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

24 פברואר 2019

גמ"ר 9227-08-16 מדינת ישראל נ' רלר

טיעוני ההגנה בשאלת קבילות ההקלטה

7. ההגנה תקפה את קבילות ההקלטה בשלושה מישורים שונים: **הראשון**, היעדר קבילות מחמת הפגיעה המהותית בהגנת הנאשם נוכח השלב המאוחר בו הוגשה הראייה. **השני**, היעדר קבילות טכנית. **השלישי**, אי עמידה בתנאי הקבילות הקבועים בסעיף 12 (א) לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א 1971 (להלן: "**פקודת הראיות**"). קרי, חופשית ומרצון.

השלב בו הוגשה ההקלטה והפגיעה בהגנת הנאשם ובהוגנות ההליך

8. כאמור לעיל, בתאריך 22.8.17 נתתי החלטה מפורטת בעניין, ואין מקום לחזור עליה. מה בפרט, שהנאשם לא חזר על אותן הטענות במסגרת סיכומיו, ובהתאם, לא אדרש להם פעם נוספת. בקליפת האגוז אציין, שהתרתי את הגשת הקלטת ממספר טעמים מרכזיים:

- העובדה, שפרשת ההגנה טרם הסתיימה במועד הגשת ההקלטה.
- העובדה, שעיקר תוכנה של ההקלטה הובא גם במסגרת דו"ח הפעולה ת/34, מסמך שהיה בידי ההגנה.
- הפגיעה המינימאלית, שנגרמה לנאשם כתוצאה מעיתוי הגשת הראייה.
- העובדה, שההקלטה קיימת מיום אירוע התאונה, והגשתה לא הצריכה ביצוע פעולת חקירה מהותית, ולא מדובר ביצירת ראייה חדשה.

שאלת קבילותה הטכנית של ההקלטה

9. דין הקלטה כדין רישום בכתב, וקבילותה כראיה כפופה להוכחת אמינותו של סרט ההקלטה. קבילותה של הודיה בהקלטה מותנית, בין היתר, בעמידה במבחן הטכני אשר מיועד להבטיח את היכולת לסמוך על כך, שתוכנה של ההקלטה נותן תמונה אמינה של מה שנאמר בפועל. תנאי הקבילות הטכנית של סרט ההקלטה נקבעו בפסיקה **בע"פ 28/59 פלוני נ' היועץ המשפטי לממשלה**. מדובר במספר תנאים מצטברים: 1. מכשיר ההקלטה – תקין ופועל כהלכה. 2. המקליט – מיומן. 3. ההקלטה גופה – נאמנה ומהימנה. 4. הקלטה נשמרה כדבעי, ואין מקום לחשש של "שינויי" או "עיבוד". 5. קולות הדוברים – מזוהים בבירור ובוודאות.

לכאורה, מדובר בתנאים נוקשים, אך לא כך הם פני הדברים הלכה למעשה, והשאלה העיקרית היא האם ההקלטה משקפת נאמנה את האירוע, ואם ניתן להשיב בחיוב, הרי שמדובר בראיה קבילה. המבחן הינו ענייני ולא מבחן פורמאלי גרידא. הכלל המנחה הוא, שרק טיפול זדוני בהקלטה, שיש בו כדי לשנותה, יביא לפסילתה כראיה. זיהוי קולות הדוברים בהקלטה הינו מן הסתם תנאי מהותי לקבילותו הטכנית. ראה ע"פ 4481/14 פלוני נ' מדינת ישראל:

"ברבות הימים, התפתחה בהלכה הפסוקה מגמה של גמישות מסוימת בבחינת תנאי הקבילות הטכנית של הקלטה כראיה במשפט. בעיקר אמורים הדברים בנוגע להוכחת

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

24 פברואר 2019

גמ"ר 9227-08-16 מדינת ישראל נ' רלר

התנאי הרביעי לקבילותה של הקלטה, שעניינו בהקפדה שלא נערכו שינויים בהקלטה גופה. כך נקבע, כי מטרתו של הכלל היא להבטיח כי לא נוספו להקלטה דברים שלא נאמרו בפועל על ידי הדוברים בה, או שמא הושמטו ממנה חלקים, באופן שהחלק שנותר בהקלטה אינו משקף נכונה את אשר נאמר בה (עניין אפללו; עניין שניר). עם זאת, נקבע, כי "כל עוד אין ראיה בדבר טיפול זדוני בהקלטה כדי לשנותה בדרך זו או אחרת, אין בעובדה, שקטעים ממנה לא ניתנים לפיענוח או להבנה או שקטעים ממנה לא הוקלטו או נמחקו בטעות, כדי לפסול כראיה את שניתן לשמיעה ולהבנה" (ע"פ 331/88 חלובה נ' מדינת ישראל, פ"ד מד(4) 141, 146 (1990) (להלן: עניין חלובה)). וראו גם: ע"פ 378/74 מסר נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פ"מ ל(1) 687 (1976)).

בנסיבות מסוימות, הכירה הפסיקה בישראל באפשרות לקבל הקלטת שיחה כראיה, גם כאשר תנאי הקבילות הטכנית האמורים לא הוכחו, כלל ועיקר. כך, התקבלה הקלטה כראיה, מבלי שנבחנו תנאי קבילותה הטכנית, מקום בו הנאשם אישר, מפורשות או במשתמע, את תוכן השיחה (ע"פ 6411/98 מנבר נ' מדינת ישראל, פ"ד נה (2) 150 (2000); ע"פ 2801/95 קורקין נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(1) 791 (1998)).

יחד עם זאת, אני סבור כי הגיעה העת להעריך מחדש את תנאי הקבילות הטכנית של הקלטה, אשר נקבעו עוד בשלהי שנות ה-50, וזאת מבלי להידרש לשאלה, האם הגורם שעשוי להפגע מתוכנה של ההקלטה, אישר את הנאמר בה... דעתי היא כי יש לעמוד, כיום, רק על חלק מאותם תנאים. בסופו של יום, תנאי הקבילות הטכנית, שנקבעו בפסיקה, נועדו להבטיח כי ההקלטה היא מהימנה, במובן זה שהיא משקפת נאמנה את אשר נאמר בה. לנוכח ההתפתחויות הטכנולוגיות, להן אנו נחשפים מדי יום ביומו, אינני סבור כי יש לעמוד על קוצו של י' בהוכחת כל אחד ואחד מהתנאים. הדברים אמורים במיוחד בנוגע לתנאים בדבר הוכחת תקינותו של מכשיר ההקלטה וכשירותו של המקליט.

לטעמי, ברירת המחדל כיום היא כי מכשירי ההקלטה הדיגיטליים, לרבות אלו המותקנים בטלפונים ניידים, הינם תקינים לצורך הקלטה (לברירת מחדל דומה, באשר לתקינות מערכת ממוחשבת, מקום שבעל דין מבקש להגיש פלטי מחשב כראיה במשפט פלילי, ראו את ההלכה במשפט המקובל (Dennis, בעמ' 521))... לשיטתי, ועל יסוד האמור לעיל, ראוי לנסח מחדש את התנאים המרכזיים לקבילותה של הקלטה, באופן שבתי המשפט יעמדו, באופן דווקני, על קיומם של שני תנאים מרכזיים: הוכחת מהימנותה של ההקלטה, כמשקפת את אשר נאמר בין הצדדים

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

24 פברואר 2019

גמ"ר 9227-08-16 מדינת ישראל נ' רלר

לשיחה במועד ההקלטה; וזיהוי כהלכה של הדוברים באותה שיחה. בשלב של בחינת מהימנותה של ההקלטה... (ההדגשות שלי ג'ק).

לאחר ששקלתי את טענות הצדדים אני סבור, שקבילותה הטכנית של ההקלטה הוכחה כנדרש.

זהות הדוברים

10. במסגרת הודעתו במשטרה ת/15 אמר הנאשם את הדברים הבאים: "...הכנסתי את האוטו לפרקינג הייתי המום אי אפשר לתאר הרגשה כזאת. יצאתי מהאוטו הייתי בהלם, התקשרתי אם אני לא טועה קודם ל-101 אמרתי להם שיעזרו ושיביאו כמה שיותר מהר ניידת אמבולנס, ניסיתי להסביר איפה אני נמצא. אחרי חצי דקה דקה התקשרתי גם למשטרה ואמרתי שיעזרו ויגיעו כמה שיותר מהר. אחרי זה היו שם המולת אנשים ומפה אני לא זוכר הייתי בפאניקה מוחלטת" (שי' 15-18 להודעה – ההדגשות שלי ג'ק). בבית המשפט במסגרת חקירתו הנגדית נטען בפני הנאשם, שהוא זה שביצע את השיחות. להלן הדברים:

ת. אני זוכר שהתקשרתי למד"א. חושב שגם למשטרה...

ש. אם הדיווח שהתקבל הוא שאתה אמרת, ואני מפנה ל-ת/34, וזה רשום בפרטי המקרה רשום שם המודיע: "גיל" ... אתה מוסר שדרסת מישהי.

ת. אני לא זוכר שאמרתי את זה...

ת. אני לא זוכר. אני זוכר שהתקשרתי למד"א ושיגיעו למקום. רציתי לעזור להולכת הרגל. (עמ' 68 שורות 30-18 לפרוטוקול).

מעדותו של הנאשם בבית המשפט עולה, שהוא אינו זוכר את עצם קיום השיחות למוקד 100 (הנאשם סבר שהתקשר למד"א ולא היה בטוח שהתקשר למשטרה). בנוסף, הנאשם לא זכר את תוכן השיחות, למעט העובדה שביקש להזעיק עזרה. יצוין, שההקלטה הוגשה רק לאחר שהנאשם סיים להעיד, ותוכנה לא הושמע לנאשם, לא במסגרת חקירותיו במשטרה ולא במסגרת חקירתו הנגדית (מהטעם בשלב זה הקלטת לא הייתה בידי הפרקליטות, לא היוותה חלק מחומר החקירה ולא הוגשה כראייה).

11. הגם שהנאשם לא זכר לטענתו את הדברים, אין כל מחלוקת ביחס לעובדה, שהנאשם הוא זה שהתקשר למוקד 100 ואמר את הדברים כפי שנשמעים בהקלטה. בשום שלב (לא בשלב שמיעת הראיות ולא בשלב הסיכומים), ההגנה לא כפרה בעובדה, שהנאשם היה זה שהתקשר למשטרה בזמנים הרלוונטיים ואמר את הדברים הנשמעים בקלטת. מסיכומי ההגנה ניתן ללמוד, שהנאשם למעשה מודה בביצוע השיחות למוקד 100, אך טוען שמדובר באמרות בלתי קבילות מהטעם, שלא הוכחו נסיבות אמירת הדברים (ס' 213 ו-214 לסיכומי ההגנה), ועל כך ארחיב בהמשך.

12. גם מחוות דעת מומחה ההגנה ד"ר פ. ווייל (נ/11) ניתן ללמוד, שאין כפירה בתוכן השיחות, אלא במשקל שיש לייחס לאמרות הנאשם במסגרת אותן שיחות נוכח מצבו הנפשי, וגם על כך יורחב בהמשך.

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

24 פברואר 2019

גמ"ר 9227-08-16 מדינת ישראל נ' רלר

13. בנוסף, יש בהצטרותן של הראיות הנסיבתיות כדי להצביע על הנאשם, כמי שהתקשר למוקד 100 ואמר את הדברים. ראשית, אין מחלוקת שהשיחות בוצעו מהטלפון הנייד של הנאשם. מתעודת עובד הציבור ת/36 עולה, כי השיחות בוצעו מטלפון נייד שמספרו 0542141744, מספר התואם את מספר הטלפון הנייד של הנאשם כמפורט בהודעותיו במשטרה. שנית, גם במסגרת השיחה הראשונה למשטרה הנאשם נשאל לשמו ומציין ששמו "גיל" וכן אישר, כי שלוש הספרות האחרונות של מספר הטלפון הינן 744. שלישית, מועד ביצוע השיחות, מקום האירוע ותוכן השיחות תואמים את האירוע שבנדון, קרי אירוע משעה 16:30 לערך, ליד "מעון הרופא" והדיווח שמדובר באישה שנפגעה באופן קשה בראשה.

14. מעבר לנדרש יצוין, שלאחר הגשת ההקלטה כראייה, הנאשם לא ביקש לחזור לדוכן העדים ולהתייחס לתוכנה של ההקלטה (למרות שלא הייתה מניעה לעשות כן ואף ציינתי זאת בהחלטתי מתאריך 22.8.17). בנסיבות המפורטות לעיל, וככל שהנאשם היה כופר בתוכן השיחות, היה מצופה ממנו להעיד על כך, גם אם הדבר הצריך את חזרתו לדוכן העדים.

15. לאור האמור לעיל יש לקבוע, שזהותו של הנאשם כמי שהתקשר למוקד 100 ואמר את הדברים, הוכחה מעבר לספק סביר.

טענות טכניות הקשורות באמינות הטכנית של ההקלטה (מיומנות מקליט, שינויי עריכה, שמירה וכד')

16. האזנתי לקלטת מספר פעמים, וניתן להתרשם, שמדובר בשיחה רצופה, שסדר הדברים שנשמעים בה הינו הגיוני ותואם את הנסיבות. טענת ההגנה, לפיה לא הוכח שנעשה שינוי או עריכה או הפסקה וכד' בקלטת, אינה מתיישבת עם רציפות, סדר ותוכן השיחה.

17. קבילותה הטכנית של הקלטת הוכחה גם באמצעות עד התביעה מר אמיר סאסי מנהל מערכת משל"ט חוף. העד חתם על תעודת עובד הציבור ת/35 בה נרשם בין היתר:

"אני החתום מטה מעיד ומאשר שבתאריך 21.9.15 בשעה 16:32 ו-16:37 התקבלו 2 שיחות טלפון למוקד 100 ממספר 0542141744 למשל"ט בדבר תאונת דרכים. נפתח אירוע מספר 181. הנני בעל תעודת עובד הציבור בתפקידי אני משמש כמנהל מערכת במשל"ט ואמון בין תפקידי גם על הוצאת הקלטות. מצהיר בזאת כי 2 הקלטות לאירוע 181 הוצאו על ידי. ההקלטות הוצאו על ידי ונשמרו כפי שהם ולא בוצעה בהם כל עריכה. (ההדגשות שלי ג'ק).

מר סאסי אישר שערך את תעודת עובד הציבור ת/35 אשר מתייחסת להקלטה ת/36, ואישר את תוכנה. בעדותו הראשית ציין מר סאסי כי הוא: "אמון על כל המערכות הטכנולוגיות במשל"ט. חלק מתפקידי הוא הוצאת החלטות לגורמי חוץ מחוזיים שמבקשים ממני החלטות בצורה מסודרת" (עמ' 121 ש' 14-16 לפרוטוקול). בחקירתו הנגדית נשאל האם צרב את הדיסק ת/36, והשיב: "לא...יש תוכנה מסוימת במשל"ט ורק שם שומרים את התוכנות האלה. זה נשלח ישר מהבקשה למייל. זה הולך דרך בקשה. אני לא מוציא דיסקים וקלטות. אני שומע את זה במחשב, קובץ ושולח את הדברים במייל" (עמ' 127 ש' 1-5 לפרוטוקול). לשאלה האם מדובר בהקלטה אוטומטית, השיב: ההקלטה היא אוטומטית. ברור. יש טלפונים מוקלטים במשל"ט תמיד. 24 שעות. הבקשות של הנאשמים והעדויות פה להוציא את ההקלטות זה נובע מצורך. אני פשוט ניגש לתוכנה. ההקלטות

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

24 פברואר 2019

גמ"ר 9227-08-16 מדינת ישראל נ' רלר

קיימות. זה מאגר מידע עצום. אני שולף את הנתונים הרלוונטיים. אני מדריך איך לשלוף את הנתונים לאחר שהוקלטו. אני לא נוגע בהקלטות ולא משחק בהן (עמ' 127 ש' 20-24 לפרוטוקול - ההדגשות שלי גיק).

18. לטענת ההגנה לא הוכחה במקרה זה קבילותה הטכנית של ההקלטה, וזאת ממספר טעמים: רס"מ סאסי שבאמצעותו הוגשה ההקלטה לא היה זה שצרב את השיחה לתקליטור. לא הובאו ראיות בנוגע לשלמות ההקלטות, לא הוכח שלא נעשתה בהן עריכה, לא הוכח שלא בוצעו בהקלטה הפסקות יזומות אותן ניתן לבצע בנקל בעידן הדיגיטלי. עוד טענה ההגנה, שאין עדות לנאמנות ההקלטה, לא הוכח שהקלטת נשמרה באופן מלא ותקין, לא הוכחה תקינות מכשיר ההקלטה, ולא הוכח שהמקליט היה מיומן. ההגנה הוסיפה וטענה, שהיה על המאשימה להביא את מוקדן 100 שהשתתף בשיחות עם הנאשם. בנוסף נטען, שלא הוכח, שלא התקיימו שיחות נוספות בין הנאשם למוקדן 100. עוד הדגישה ההגנה, כי כל העדים הרלוונטיים היו בשליטת המאשימה, ולא הייתה כל מניעה לזמנם לעדות.

אין בטענות ההגנה כדי לפגוע בקבילות ההקלטה. מתעודת עובד הציבור אותה ערך רס"מ סאסי ומעדותו בבית המשפט כמצוטט לעיל, ניתן ללמוד את הדברים הבאים:

- **מדובר במערכת הקלטה אוטומטית.**
- **ההקלטה הינה מיום התאונה והשיחות בוצעו דקות ספורות לאחר התרחשותה.**
- **מדובר בשיחה למוקדן 100 מטלפון נייד 0542141744.**
- **ההקלטות הוצאו ממערכת המשל"ט על ידי רס"מ סאסי, נשמרו כפי שהן ולא בוצעה בהם כל עריכה.**
- **רס"מ סאסי שמע את ההקלטה במחשב טרם שליחתן והעיד שלא ביצע בה כל שינוי.**

עדותו של רס"מ סאסי, לפיה מדובר בהקלטה אוטומטית שלא בוצעו בה כל שינויי עריכה, לא נסתרה. במסגרת חקירתו הנגדית כלל לא הוצגו למר סאסי שאלות הקשורות בטענות אותן העלתה ההגנה. יודגש, שהשיחות הושמעו באולם בית המשפט בנוכחות העד, וב"כ הנאשם לא טען בפניו, כי השיחות שהושמעו אינן השיחות נשוא תעודות עובד הציבור, או כי בוצע בהן שינוי או בוצעה בהן עריכה, או חלה תקלה במערכת ההקלטה וכד'. יש בהימנעות ההגנה מחקירת העד בהקשרים אלו, כדי לחזק את גרסתו שגם כך לא נסתרה.

יש לציין, שמדובר במערכת הקלטה אוטומטית, וככל שההגנה סברה שמערכת ההקלטה האוטומטית של מוקדן 100 אינה מערכת אמינה או שאינה שומרת את ההקלטות כנדרש או שמאפשרת ביצוע שינוי או עריכה ללא כל פיקוח, או שעדותו של רס"מ סאסי והאמור בתעודות עובד הציבור בהקשר זה, אינם משקפים את המציאות, פתוחה הייתה הדרך בפני ההגנה לנסות ולהוכיח אחרת.

אשר לטענת ההגנה, לפיה לא הוכח שהמקליט מיומן, הרי שמדובר כאמור בהקלטה אוטומטית, ושאלת מיומנות המקליט אינה רלוונטית.

כך גם אינני סבור, שקבילות ההקלטה תלויה בעדותו של מוקדן 100 שהיה שותף לאותן שיחות. דבריו של המוקדן נשמעים באופן ברור בהקלטה, ואינני רואה כיצד יכולה עדותו להשליך על קבילותה של ההקלטה אוטומטית. לציין, שההגנה לא פירטה כיצד יכולה עדותו של המוקדן לתרום בהקשר זה.

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

24 פברואר 2019

גמ"ר 9227-08-16 מדינת ישראל נ' רלר

19. לאור האמור לעיל, אני קובע שההקלטה עומדת במקרה זה במבחנים ה"טכניים", והוכח כנדרש, שההקלטה משקפת נכונה את תוכן השיחות בין הנאשם למוקדן.

קבילות מהותית – האם מתקיימים התנאים הקבועים בסעיף 12 (א) לפקודת הראיות ביחס ל"הודיית נאשם"

20. סעיף 12 (א) לפקודת הראיות קובע כי: "עדות על הודיית הנאשם כי עבר עבירה, תהא קבילה רק אם הביא התובע עדות בדבר הנסיבות שבהן ניתנה ההודיה ובית המשפט ראה שההודיה ניתנה חפשית ומרצון".

בע"פ 4481/14 פלוני נ' מדינת ישראל נקבע בין היתר:

" ראוי להבהיר כי, הלכה למעשה, התנאי השישי והאחרון מתייחס לתוכנה של השיחה המוקלטת, ולא לתנאים הטכניים לקבלתה כראיה. התנאי יהא רלוונטי מקום בו יש להוכיח, כי הדברים המופיעים בהקלטה נמסרו מרצונו הטוב של הדובר, ולא בכפייה - כגון כאשר מדובר בהודאת נאשם מכוח סעיף 12 לפקודת הראיות. בנסיבות אחרות, שאלת קיומו של תנאי זה עשויה להשפיע רק על משקלה של הראיה המוקלטת, וזאת בלבד, ולא על קבילותה (יעקב קדמי על הראיות חלק שלישי 1330 (מהדורה משולבת ומעודכנת, 2009)). בענייננו, ממילא לא נטען על ידי ההגנה, כי הדברים שנאמרו בשיחה המרכזית נמסרו עקב כפייה או איום, ולכן גם אם עסקינן בתנאי רלוונטי, הרי שהוא אינו מעלה או מוריד, בנסיבות דנן.

זה גם המקום לציין, כי בעל דין, המבקש להגיש את ההקלטה כראיה, הוא אשר נושא בנטל להוכיח את קבילותה הלכאורית, בהתאם לתנאים האמורים. זאת, כאשר הצד היריב רשאי, אך אינו חייב, להביא ראיות משלו להוכחת אי קבילותה הטכנית של הראיה (זלצמן, בעמ' 80; ע"פ 405/80 מדינת ישראל נ' שדמי, פ"ד לה (2) 757 (1981); ע"פ 639/79 אפללו נ' מדינת ישראל, פ"ד לד (3) 561 (1980) (להלן: עניין אפללו)).

21. לטענת ההגנה לא מתקיימים תנאי הקבילות כפי שנקבעו בסעיף 12 (א) לפקודת הראיות [נוסח חדש] התשל"א-1971 (להלן: "הפקודה"), ובפרט לא הוכחו הנסיבות בהן ניתנה ההודיה. לטענת ההגנה היה על המאשימה לחקור את הנאשם על נסיבות ההתקשרות למוקד 100, ונסיבות אמירת ההודיה עוד בטרם הגשת כתב האישום, ולמצער במסגרת חקירתו הנגדית, על מנת לוודא שהדברים אכן נאמרו מרצונו החופשי של הנאשם, ולא עקב לחץ חיצוני שהופעל עליו. בהקשר זה הטעים הסנגור, כי יש צורך בהבאת ראיות פוזיטיביות ועדות חיצוניות, שאינה נלמדת מהראיה עצמה, והדגיש, כי הנטל בהקשר זה מוטל על המאשימה. עוד טענה ההגנה, שדי בעובדה, שהנאשם לא עומת עם תוכן ההקלטה במסגרת הודעותיו במשטרה, כדי לשלול את קבילותה של ההקלטה.

22. לא יכולה להיות מחלוקת, שאכן מדובר באמרה מהותית הנוגעת לסוגיה שבמחלוקת, קרי האם הנאשם פגע עם רכבו במנוחה. גם אם דבריו של הנאשם אינם מהווים "הודאה מלאה" בעובדות כתב האישום, מדובר באמרה

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

24 פברואר 2019

גמ"ר 9227-08-16 מדינת ישראל נ' רלר

המכילה "הודיה" בעובדה "מסבכת" מבחינת הנאשם. בהתאם, יש להתייחס לאמרות הנאשם בקלטת כאל "הודית נאשם". הודיית נאשם יכול שתינתן בדרכים רבות, ולא מדובר ב"רשימה סגורה". על המאשימה להוכיח כי ה"הודיה" ניתנה באופן חופשי ומרצון ללא אמצעי לחץ או כפייה או פיתוי או אמצעי חיצוני אחר שפגע ברצונו החופשי של נותן האמרה. לחץ פנימי ומצב נפשי של נותן האמרה, שלא הושפעו מאמצעי לחץ חיצוני, אינם מהווים מחסום לקבילות האמרה. החשש לפגיעה ברצונו החופשי של נותן האמרה משתנה בהתאם לנסיבות. להלן אביא מספר דוגמאות, כאשר במקרה הראשון החשש לפגיעה ברצונו החופשי של נותן האמרה הינו משמעותי, ובמקרה האחרון מדובר בחשש נמוך. יצוין, שלא מדובר ברשימה סגורה של מקרים, וניתן לחשוב על סוגים ותתי סוגים רבים נוספים:

- הודיה שניתנה על ידי חשוד בפני איש מרות בזמן חקירה או כאשר הוא נתון במעצר או מעוכב או נתון בשליטתו של אדם אחר.
- הודיה שניתנה בפני מי שאינו איש מרות כאשר קיימת פגיעה בחירותו של החשוד (מעוכב, עצור). לדוגמא, דברים אותם החשוד אומר לאדם אחר בתא המעצר.
- הודיה שניתנה בפני איש מרות כאשר אין פגיעה בחירותו של נותן האמרה. לדוגמא דברים אותם אומר נהג שהיה מעורב בתאונה בפני שוטר סיור שהגיע לזירה.
- דברים שנאמרים על ידי אדם שחירותו אינה מוגבלת, ומיוזמתו. לדוגמא נהג המעורב בתאונת דרכים ומדווח על כך למוקד 100. אמנם הדברים נאמרים למוקדן שהינו שוטר, אך לא במסגרת חקירה, ולא כאשר השוטר נמצא מול נותן האמרה.
- דברים שנאמרים על ידי אדם שחירותו אינה מוגבלת ומיוזמתו, בפני אדם אחר שאינו איש מרות.

23. בעניינינו, מדובר בשיחות אותן ביצע הנאשם למוקד 100. השיחה הראשונה מיד לאחר נפילת הולכת הרגל, והשנייה כעבור זמן קצר עת הנאשם ביקש לזרז את הגעתו של האמבולנס. מדובר בשיחות שבוצעו על ידי הנאשם, מיוזמתו, בזמן שחירותו לא הייתה מוגבלת, והחשש לקיומו של לחץ חיצוני שפגע ברצונו החופשי, נמוך יחסית. עם זאת, אין בכך כדי לפטור את המאשימה מהוכחת נסיבות אמירת הדברים. יודגש, כי כאשר מדובר בהודיה אשר נאמרת במסגרת שיחת טלפון יזומה של נותן האמרה (במקרה זה למוקד 100), נסיבות אמירת הדברים ידועות בראש ובראשונה למוסר האמרה (לנאשם עצמו), והצורך בהוכחת הנסיבות באמצעות ראיות חיצוניות מצטמצם עד מאוד, ולעיתים כלל אינו נדרש. כך או כך, במקרה זה הונחו בפני די ראיות שיש בהן כדי ללמד על כך, שהדברים נאמרו מרצונו החופשי של הנאשם.

במסגרת חקירתו במשטרה (ת/38) הנאשם מסר שהתקשר להזעיק עזרה, ובמסגרת אותה השיחה אף ניסה להסביר היכן הוא נמצא. דבריו אלו של הנאשם מתיישבים עם תוכן ההקלטה, למעט המילים "אני בטעות דרסתי פה מישהי", אמרה עליה הנאשם לא חזר במסגרת חקירותיו במשטרה. מהאזנה לשיחות ניתן ללמוד, כפי שניתן ללמוד מהודעתו במשטרה ומעדותו בבית המשפט, שהנאשם התקשר למוקד 100 מיוזמתו על מנת לעזור להולכת הרגל "רצייתי לעזור להולכת הרגל" (עמ' 68 ש' 30 לפרוטוקול). כעבור זמן קצר ביצע שיחה נוספת על מנת לוודא, שהעזרה אכן מגיעה ללא דיחוי.

מהשיחות ניתן אמנם ללמוד, שהנאשם לחץ מאוד, כפי שניתן לצפות בנסיבות, אך ניתן גם להתרשם מכך שהנאשם מאורגן יחסית, מתמצא במקום ובזמן, וער למתרחש סביבו. הנאשם מבין, שהולכת הרגל זקוקה לעזרה

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

24 פברואר 2019

גמ"ר 9227-08-16 מדינת ישראל נ' רלר

באופן דחוף, יודע להסביר למוקדן היכן הוא נמצא (כתובת), מציין את שמו ומאשר את 3 הספרות האחרונות של מספר הטלפון ממנו חייג למשטרה. לציין, שבאותה שיחה הנאשם קושר עצמו לפגיעה בהולכת הרגל וכדבריו בטעות דרס מישהי, ואין להתעלם מהעובדה, שהנאשם מוסיף את המילה "בטעות", המלמדת על הבנה מסוימת של נסיבות האירוע. כעבור מספר דקות הנאשם מבצע שיחה נוספת על מנת לזרז את הגעת הצוות הרפואי, וגם מהשיחה השנייה ניתן ללמוד, שהנאשם ערני, מפוכח ופועל בהתאם לנסיבות.

24. לטענת ההגנה אין להתעלם מהאפשרות שדבריו של הנאשם: "בטעות דרסתי פה מישהי" הושפעו מדברי האנשים שהתקלו במקום האירוע (ס' 224 לסיכומי ההגנה). בנוסף הפנתה ההגנה לצעקות הרקע, שאינן שייכות למוקדן או לנאשם, ואין לשלול את האפשרות, שאותן צעקות השפיעו על הנאשם ועל תוכן הדברים שמסר למוקדן 100. אכן, אין לשלול באופן גורף את האפשרות התיאורטית, שאדם אחר אמר לנאשם עובר לשיחה עם מוקדן 100, או צעק עליו, שהוא זה שפגע בהולכת הרגל, אך לא מדובר באפשרות סבירה בהתחשב במכלול הנסיבות. **ראשית**, הנאשם לא טען בשום שלב שאמרתו זו הושפעה מגורם חיצוני. האפשרות שהנאשם לא יזכור שאדם אחר אמר לו שהוא זה שפגע במנוח, הינה נמוכה. אם אכן אדם אחר השפיע עליו לומר את הדברים, מצופה היה מהנאשם להעיד על כך, גם לאחר הגשת ההקלטה.

שנית, התאונה התרחשה בשעה 16:30 לערך וכבר בשעה 16:32 הנאשם התקשר למשטרה. מדובר בפרק זמן קצר ביותר, והאפשרות שאדם אחר השפיע עליו לומר, שהוא זה שדרס את המנוחה במהלך אותו פרק זמן קצר, הינה נמוכה.

שלישית, הנאשם ציין בשיחה הראשונה כי "בטעות" דרס מישהי, ואין להניח, שאותו אדם אחר השפיע עליו גם בהקשר זה.

רביעית, מהאזנה להקלטה ניתן ללמוד שהנאשם משוחח באופן עצמאי, ללא הפרעות, גם אם נשמעים ברקע קולות/צעקות נוספים.

חמישית, מהראיות שהוגשו, לא ניתן ללמוד על כך, שהיו עדים נוספים לאירוע התאונה (למעט הנאשם עצמו). גם הנאשם לא טען בשום שלב שאדם נוסף הבחין באירוע. מדו"ח הפעולה ת/34 אותו ערך השוטר הישאר, עולה שלא היו עדי ראייה לתאונה. הסבירות שבמהלך אותן 2 דקות אדם שלא הבחין באירוע ישפיע על הנאשם לומר שהוא זה שדרס את המנוחה, הינה קלושה ביותר.

שישית, את האפשרות שאדם אחר השפיע על הנאשם יש לבחון גם לאור אמרה דומה אך מפורטת יותר אותה מסר הנאשם לשוטר אבו אל זלף הישאר שהגיע ראשון לזירת התאונה: "מסר שנסע על אפס הגיע למדרכה הסתכל ימינה ושמאלה על המדרכה שאין הולכי רגל, כמו כן התמקד בתנועה של הרכבים שעולים מלמטה לכיוון מעלה וכשיצא לכיוון הכביש הבחין באישה מול הרכב בחזית הקדמית והוא לא יודע מאיפה הגיעה מסר שפגע בה קלות והיא נפלה..." (עמ' ראשון לדו"ח הפעולה ת/34). מדובר בגרסה ראשונית אך מפורטת יחסית, והסיכוי, שגרסה זו נמסרה כתוצאה מדברים שאמר לו אדם אחר, הינו נמוך ביותר. לציין, שההגנה תקפה גם את קבילות ומשקל אמרות הנאשם כפי שנרשמו בדו"ח הפעולה ת/34. אציין כבר עתה, שקבעתי, שמדובר בראייה קבילה שמשקלה נמוך, ועל כך ארחיב בהמשך.

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

24 פברואר 2019

גמ"ר 9227-08-16 מדינת ישראל נ' רלר

ויודגש, המאשימה אינה צריכה לשלול כל אפשרות תיאורטית, ובמקרה זה האפשרות שבאותן 2 דקות אדם אחר השפיע על הנאשם לומר שדרס מישהי, אפשרות שאין לה כל בסיס ראייתי.

25. מגרסת הנאשם במשטרה ומעדותו בבית המשפט עולה, כי היה המום, בהלם ובפאניקה. אכן יש להניח, שהנאשם היה נתון בלחץ פנימי ובעומס רגשי רב. אך אין בעובדה זו כדי להצביע על כך, שדבריו נאמרו שלא מרצונו החופשי, ואין באותו לחץ פנימי שאינו קשור בהפעלת לחץ חיצוני, כדי להוות מחסום לקבילות אמרותיו.

די באמור לעיל כדי ללמד על נסיבות אמירת הדברים. נסיבות המלמדות על כך, שהשיחות בוצעו מיוזמתו והדברים נאמרו מרצונו החופשי של הנאשם במטרה אחת ויחידה – לדווח על האירוע ולהושיט למנוחה עזרה במהירות האפשרית.

26. לאור האמור לעיל, לא מצאתי בטעונו ההגנה כדי לשנות מהחלטותיי הקודמות בשאלת קבילות ההקלטה. בהתאם, יש לקבוע שקבילות ההקלטה הוכחה מעבר לספק סביר.

27. ער אני לעובדה שההקלטה לא הושמעה לנאשם בשום שלב במסגרת חקירותיו במשטרה, ואכן מדובר במחדל חקירה כבד, שיש בו כדי להשליך על משקלה של הראייה, אך אין בו בנסיבות שפורטו לעיל, כדי לשלול את עצם קבילותן של אמרות הנאשם.

משקלן הראייתי של אמרות הנאשם למוקד 100

28. בשיחות הטלפון למוקד 100 קיימות שתי אמרות המצביעות על מעורבותו של הנאשם בפגיעה בהולכת הרגל. האמרה הראשונה במסגרת השיחה הראשונה בה הנאשם אומר: **"אני התקשרתי למד"א אני בטעות דרסתי פה מישהי ליד מעון הרופא בכניסה למעון הרופא"**. האמרה השנייה במסגרת השיחה השנייה בה נשמע הנאשם אומר: **"אתם שולחים את הניידת את המשטרה את ה את הנט"ן לגבי התאונה אני התקשרתי אליכם"** (ההדגשות שלי ג'ק). למעשה הנאשם מודה בשיחה הראשונה שבטעות דרס מישהי ובשנייה חוזר ומוסר שהייתה תאונה.

29. הפסיקה מבדילה בין אמרות נאשם הכוללות "הודאה" בעובדה מפלילה שיש בה כדי לתרום להוכחת האשמה לבין אמרה המשקפת "תחושה של אשמה" ללא הודאה בקיומה של עובדה מפלילה. הראשונה מהווה "הודיה" במלוא מובן המושג, והשנייה מהווה "ראשית הודיה" בלבד. "הודיה" במלוא מובנה, מהווה ראייה "בסיסית" שיכולה אף להוות ראייה "מכריעה" בכפוף לקיומה של תוספת ראייתית מסוג "דבר מה". "ראשית הודיה" אינה מהווה ראייה "בסיסית" ואינה יכולה לשמש כראייה "מכריעה" בפני עצמה גם אם תתווסף לה תוספת ראייתית מסוג "דבר מה". "ראשית הודיה" מהווה ראייה שבכוחה להצטבר לראיות אחרות.

30. בענייננו מדובר באמרות מסבכות אשר נוגעות ללב ליבו של כתב האישום, ולשאלה המרכזית שבמחלוקת, קרי, האם המנוחה נפלה כתוצאה מפגיעת רכב הנאשם בה. המילים **"אני בטעות דרסתי פה מישהי"** מהוות הודאה בכך שנוצר מגע בין רכב הנאשם להולכת הרגל, ואף קיימת באמרה התייחסות ראשונית ליסוד הנפשי - **"בטעות"**. בהתאם, יש לקבוע שמדובר באמרה מסוג "הודיה" ולא "ראשית הודיה".

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

24 פברואר 2019

גמ"ר 9227-08-16 מדינת ישראל נ' רלר

31. אשר למשקלה של ה"הודיה" אני סבור שבמקרה זה משקלה נמוך ביותר. זאת, משני טעמים מרכזיים. הראשון, קשור במחדלי החקירה הנוגעים להקלטה. השני, קשור במצבו הנפשי של הנאשם בסמוך לאחר האירוע.

מחדלי החקירה הנוגעים להקלטה ולחקירת הנאשם

32. בסוגיית משקלה של הראייה יש לטעמי לתת משקל מרכזי ומכריע למחדלי החקירה הקשים הנוגעים להקלטה. כאמור, המאשימה עתרה להגשת ההקלטה, רק לאחר שהנאשם סיים להעיד.

תחילתו של המחדל ביחידה החוקרת לא טרחה לבקש ממוקד 100 את ההקלטה, והתיק הועבר לפרקליטות ללא אותה ראייה. בהקשר זה ראוי לציין, שגם הפרקליטות לא נתנה כל הנחייה להשלמת החקירה בהקשר זה, וכתב האישום הוגש כאשר ההקלטה אינה חלק מחומר הראיות. למותר לציין, שהמחדל זה רובץ כולו לפתחה של המשטרה והפרקליטות, שידעו על קיומה של השיחה למוקד 100, מאחר שעיקר תוכנה נרשם במסמך הראשון שהופק בתיק (ר' דו"ח הפעולה ת/34 הנ"ל).

גודלו ועוצמתו של המחדל נובעים בעיקר נוכח העובדה, שנאשם לא הודה בשום שלב בחקירותיו במשטרה בפגיעה בהולכת הרגל, ואף ניתן להבין מגרסתו הראשונה ביום האירוע שלא סבר שפגע בה: "אני לא חותם שפגעתי בה..." (ת/38 עמ' 5 ש' 37). במצב דברים זה חובה היה על היחידה החוקרת לעמת את הנאשם את אמרתו המפלילה למוקד 100, על מנת שיוכל להתייחס אליה ולהסבירה בהקדם האפשרי.

אמנם, הנאשם יכול היה לחזור לדוכן העדים לאחר הגשת ההקלטה ולנסות ולהסביר את אותן האמרות, אך אין בהימנעותו זו של הנאשם, כדי לרפא את הפגם. חזרתו של הנאשם לדוכן העדים, לאחר שכבר סיים להעיד, אינה מובנת מאליה, ויש להניח, שהייתה משרתת בעיקר את המאשימה בניסיון להפחית מעצמת המחדל.

ויודגש בהקשר זה, שספק רב עם חזרתו של הנאשם לדוכן העדים הייתה מסייעת בעניין, זאת, נוכח העובדה שהנאשם לא זכר את תוכן השיחות. במסגרת חקירתו הנגדית (טרם הגשת ההקלטה) עימתה המאשימה את הנאשם עם עיקר תוכן ההקלטה (כמצוטט בת/34), אך הנאשם לא זכר שאמר את הדברים. אין לתמוה על כך שהנאשם לא זכר את הדברים, ולו מהטעם שחלפו כמעט שנתיים בין האירוע למועד חקירתו הנגדית. יכולתו של הנאשם היום לתת הסבר לאמרה אותה הוא אינו זוכר, פשוט אינה קיימת, ובנסיבות הנ"ל אין לזקוף זאת לחובתו של הנאשם, אלא לחובתה של המאשימה. בנסיבות אלו, יש להניח לטובת הנאשם שאילו היה נחקר על תוכן ההקלטה בסמוך לאחר האירוע, יכול היה לנסות ולהתמודד עם אותה אמרה מפלילה.

33. קשה להבין ולקבל את אופן התנהלות המשטרה, שלא בצעה פעולת חקירה כה בסיסית וחשובה. בהקשר זה, גם המאשימה צריכה לשאול את עצמה כיצד חמק הדבר מעיניה.

34. מחדל חקירה חמור זה מקפח במידה לא מבוטלת את הגנת הנאשם בסוגיות הליבה שבמחלוקת, ובהתאם מכרסם באופן ניכר במשקלה. אני ער לכך, שבמסגרת החלטת הביניים הנוגעת לשאלת קבילות ההקלטה, קבעתי שהפגיעה בהגנת הנאשם כתוצאה מעיתוי הגשת ההקלטה הייתה מינורית, אך קביעה זו רלוונטית הייתה לצורך סוגיית

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

24 פברואר 2019

גמ"ר 9227-08-16 מדינת ישראל נ' רלר

הקבילות ולא בשאלת המשקל. כך או כך, לאחר ששבתי ושקלתי את הדברים, הגעתי לכלל מסקנה, שמדובר בפגיעה משמעותית בהגנת הנאשם.

מצבו הנפשי של הנאשם בזמן אמירת הדברים

35. משקלה של אמרה הניתנת בסמוך מאוד לאירוע תאונה, כאשר נותן האמרה שרוי במצוקה, קטן ממשקלה של אמרה הניתנת במסגרת חקירה מסודרת, לאחר מתן הסבר בנוגע לחשד המיוחס לו, ולאחר היוועצות עם עורך דין. מטבע הדברים, יש לתת משקל רב יותר להודית נאשם שהבין את המשמעות וההשלכות הנובעות מאותה הודיה. יודגש, שאין בכך כדי לשלול את משקלה של ההודיה, אך יש להביא זאת בחשבון בקביעת משקלה.

36. במסגרת פרשת ההגנה הוגשה חוות דעתו (נ/11) של ד"ר פרדריק וייל (להלן: "ד"ר וייל"). מסקנתו של העיקרית של ד"ר וייל הייתה שנתגלו: "תסמינים של תגובה לדחק חריף אצל הנהג, דבר שמטיל ספק גדול על תוכן הצהרתו הראשונה בה אמר שהוא פגע באישה והוא מבקש עזרה דחופה" (עמ' 4 לחוות הדעת).

לאחר שמיעת עדותו של ד"ר וייל הגעתי לכלל מסקנה לפיה אין לסמוך על מסקנותיו בכל הנוגע למצבו של הנאשם בסמוך לאחר האירוע, אך יש בחוות הדעת כדי לחדד את הצורך בבחינה זהירה של דברים הנאמרים על ידי אדם תוך כדי או בסמוך מאוד לאירוע טראומטי. אציין כי התרשמותי הכללית הייתה שעבודת המומחה לקתה בחסר. כאשר המומחה התבקש להציג את הרישומים שערך במהלך פגישתו עם הנאשם, השיב שמדובר ברישומים בצרפתית, רישומים אלו לא תורגמו ולא הוגשו על ידי ההגנה. בחוות הדעת אין כל תיעוד מפי הנאשם בנוגע למצבו הנפשי מיד לאחר והתאונה ובימים שאחריה. עוד הסתבר שלצורך הכנת חוות הדעת, המומחה כלל לא הציג בפני הנאשם עם תוכן אמרותיו למוקד 100 ואף לא השמיע לו את ההקלטה. בנוסף מסקנותיו של ד"ר וייל התבססו גם על קביעות שאינן מצויות בתחום מומחיותו, כגון רפואה משפטית.

עם זאת, קביעתו הכללית של ד"ר וייל לפיה יש לבחון בזירות את אמיתות תוכן אמרותיו של אדם המצוי במצב טראומטי, לא נסתרה.

ש. לביהמ"ש – כל מה שאדם אומר שהוא במצב של ACUTE STRESS DISORDER אינו נכון ?

ת. זה מבלבל. זה לא מדויק. ייתכן שיש חלק המעוות על ידי התגובה הרגשית, חרדה או אולי מתח גדול שנתגלו על ידי החוויה עצמה. קשה לקבל כאמין... היה חייל שהיה במצב מאד קשה. המפקד שלו נהרג וסגנו של המפקד פצוע, וכשחזרתי לבקר אותו ולראות אם הוא יצא קצת ממצבו, הוא אמר לי "המפקד בא לבקר אותי"... אין אמינות. יש בלבול בין העובדות לבין תוצאות הפחדים...

ש. כלומר במצב של ACUTE STRESS DISORDER האדם כן חושב בצורה הגיונית?

ת. הגיוני, לא. זה יותר מתאפיין כתוצאה מחרדה, מאי בהירות של סיבות הנפילה של המנוחה ואי הבהירות והעובדה שהוא קרוב והוא הכי קרוב לאישה שנפלה, וזה מכניס אותו ללחץ ולאלף השערות כולל אולי זה אני? זו המחשבה האוטומטית, לא אמתית, לא אמינה, אבל בכל זאת הקרבה בין הרכב לאישה, מעלה את השאלה מה קרה? לי נראה הגיוני, שאדם שואל עצמו "במה אני מעורב"??...

37. משלא ניתן ללמוד מחוות דעתו של ד"ר וייל על מצבו הנפשי של הנאשם בזמן השיחות למוקד 100, יש לבחון אותו לאור הראיות בתיק.

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

24 פברואר 2019

גמ"ר 9227-08-16 מדינת ישראל נ' רלר

משמיעת ההקלטה ברור, שהנאשם היה מצוי בלחץ רב ובמצוקה, וכל דאגתו הייתה נתונה להולכת הרגל ולהזעקת עזרה. מצוקתו של הנאשם ניכרת עוד יותר בשיחה השנייה למוקד 100 בה הוא נשמע כשהוא בסערת רגשות. למרות זאת, ניתן ללמוד שהנאשם אינו "אבוד" ויודע לדווח פרטים רבים ומדויקים כגון, כתובת ומהות הפגיעה. בנוסף הנאשם ציין, שפגע בהולכת הרגל, ומדובר בתאונה. מעדותו של הנאשם בבית המשפט עולה, שלא ידע לומר אם התקשר קודם למד"א או למשטרה. אין בכל אלו כדי ללמד על מצב נפשי טראומטי, אך בהחלט ניתן לקבוע, שהנאשם היה לחוץ מאוד ונתון בסערת רגשות, כפי שניתן לצפות מכל מי, שהיה מעורב באירוע טראומטי ומבקש סיוע.

בחקירתו הראשונה במשטרה ביום האירוע בשעה 19:54 (ר' קלטת חקירה ת/14) ניכר, שהנאשם מצוי במצוקה קשה. הנאשם התקשה לענות על שאלות החוקר, לא חש בטוב, וכעבור זמן קצר החקירה הופסקה. להלן מספר ציטוטים מהחקירה, שיש בהם כדי להמחיש את מצבו של הנאשם: **"דימה יש לי סחרחורת...מסתובב לי כל הראש...אני לא מסוגל...אני מבקש בבקשה אני מתחנן..."**. גם החוקר התרשם ממצב נפשי לא פשוט ונשמע אומר לנאשם: **"גיל תשתה...תנשום לאט. לאט המצב לא פשוט אני מבין אותך..."** (ת/38 ש' עמ' 3-4). בשלב מסוים החוקר מתקשר לממונה עליו ומציין בפניה, שהנאשם אינו מסוגל להמשיך בחקירה, וזו מופסקת. בשלב זה חוקר נוסף נכנס לחדר החקירות ונותן לנאשם כדור הרגעה מסוג "ואבן".
אציין, שגם אני התרשמתי, שהנאשם היה שרוי באותה חקירה במצוקה נפשית קשה ביותר, שהשפיעה עליו גם מבחינה פיזית.

יש להניח, שמצבו הנפשי הקשה של הנאשם לא נולד בשלב החקירה, אלא החל לתת את אותותיו כבר בשלבים מוקדמים יותר, מיד לאחר שסבר שפגע בהולכת הרגל וגרם לה לפגיעה קשה.

38. במסגרת סיכומיה הפנתה ההגנה לעפ"ת 18-09-2018 **שמעון סודרי נ' מ. ישראל** (מחוזי חיפה) שם נקבע כבר בערכאה הדיונית, שאין לתת משקל להודאת הנאשם בסמוך לאחר האירוע ובחקירתו הראשונה, לפיה פגע בהולכת הרגל, זאת מהטעם שהנאשם שם שגה בפרשנות האירועים שהתרחשו מול עיניו, אפשרות שהתחזקה בהיעדר ראיות נוספות לקיומו של מגע בין הרכב להולכת הרגל.

אין ספק שנהג המעורב בתאונת דרכים או באירוע חריג, יכול לשגות בפרשנות האירוע, ואף לייחס לעצמו את הפגיעה בהולכת הרגל, כאשר זו נופלת בצמוד לרכבו. הדברים נכונים במיוחד לאור העובדה, שמדובר באנשים נורמטיביים שאינם מורגלים באירועים מסוג זה, ואשר עלולים לקבל באופן אינסטינקטיבי אחריות על אירוע שנסיבותיו אינן ברורות.

אמנם הנאשם לא חזר לדוכן העדים לאחר הגשת ההקלטה ולא טען ששגה בפרשנות הדברים, אך כאן בדיוק באים לידי ביטוי מחדלי החקירה הקשים, ובפרט העובדה, שההקלטה לא הושמעה לנאשם בשלב החקירה, ולא ניתנה לו ההזדמנות להסביר את הדברים.

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

24 פברואר 2019

גמ"ר 9227-08-16 מדינת ישראל נ' רלר

במכלול הנסיבות ופרט שילובם של מחדלי החקירה ומצבו הנפשי של הנאשם, אני סבור שיש לתת לאמרותיו המפלילות מסגרת השיחות למוקד 100 משקל נמוך.

קבילות אמרות הנאשם בפני השוטר רס"מ אבו אל זלף הישאם

39. רס"מ הישאם היה השוטר הראשון שהגיע לזירת האירוע ושוחח עם הנאשם והעלה את דבריו במסגרת דו"ח הפעולה שנרשם על ידו (ת/34) כדלקמן:

"מסר שנסע על אפס הגיע למדרכה הסתכל ימינה ושמאלה על המדרכה שאין הולכי רגל, כמו כן התמקד בתנועה של הרכבים שעולים מלמטה לכיוון מעלה וכשיצא לכיוון הכביש הבחין באישה מול הרכב בחזית הקדמית והוא לא יודע מאיפה הגיעה מסר שפגע בה קלות והיא נפלה..."

ההגנה לא חלקה על כך, שהדברים נאמרו מפי הנאשם, אך לטענתה, מדובר באמרה בלתי קבילה, מהטעם שהנאשם לא הועמד על זכות ההיוועצות למרות שכבר היה בגדר "חשוד".

40. קיימים שני מסלולים לבחינת קבילותה ומשקלה של הודאת חוץ:

"סוגיית בחינת קבילותה של הודאת חוץ נדונה לא אחת בבית משפט זה... בעיקרו של דבר, הותוו שני נתיבים לבחינת קבילותה ומשקלה של הודאת חוץ. האחד – נתיב סטטוטורי המעוגן בהוראת סעיף 12 לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971 (להלן: פקודת הראיות), הקובעת כי הודאת חוץ של נאשם תהא קבילה רק מקום בו הוכיחה התביעה כי ההודאה הייתה "חופשית ומרצון". אף שבעבר נקבע כי ההוראה, בעיקרה, נועדה להגן על אמיתות ההודאה, הרי שבהמשך, ולאור חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, נקבע כי הסעיף נועד אף למנוע פגיעה שלא כדין בזכויותיו של הנחקר – שלמות גופו ונפשו, וכן באוטונומיית הרצון וחופש הבחירה שלו, וזאת כתכלית העומדת בפני עצמה כעילה לפסילת ההודאה ... יחד עם זאת, נקבע כי לא כל פגיעה בזכויות הנחקר תוביל לפסילת הודאתו, וכי יש לבחון בכל מקרה האם נגרמה בפועל פגיעה חמורה בחופש הבחירה ובאוטונומיית הרצון שלו. רק מקום בו הפגיעה בזכויות הנחקר גרמה לפגיעה "בצלם דמות האדם" שלו, תיפסל ההודאה ללא בחינת ההשפעה בפועל על חופש רצונו (ראו: עניין זדורוב, פסקה 48 לחוות דעתו של השופט י' דנציגר; עניין מירז, פסקה 23 לחוות דעתו של השופט צ' זילברטל).

17. נתיב שני לבחינת קבילותה של הודאה, הינו דוקטרינת הפסילה הפסיקתית, אשר התגבשה ועוגנה בע"פ 5121/98 יששכרוב נ' התובע הצבאי הראשי, פ"ד סא(1) 461 (2006) (להלן: עניין יששכרוב), ולפיה קבילות ההודאה נבחנת בראי הזכות להליך הוגן. דוקטרינת הפסילה הפסיקתית מניחה לבית המשפט לקבוע, לפי שיקול דעתו, כי הודאה אינה קבילה מקום בו השתכנע כי הושגה שלא כדין וכי קבלתה כראיה במשפט תגרום לפגיעה מהותית בזכותו של הנאשם להליך הוגן (עניין יששכרוב, פסקה 63; עניין מובארק, פסקה 39)). לשם כך, על בית המשפט לבחון, בין היתר, את

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

24 פברואר 2019

גמ"ר 9227-08-16 מדינת ישראל נ' רלר

אופייה ואת חומרתה של אי החוקיות שהייתה כרוכה בהשגת ההודאה, את מידת ההשפעה שהייתה לאי החוקיות על מהימנותה של ההודאה, ואת הנזק שייגרם מפסילת ההודאה לעומת התועלת שתצמח מכך...יש להדגיש, כי דוקטרינת הפסילה הפסיקתית הינה דוקטרינה של "בטלות יחסית" (ראו: ע"פ 1301/06 עזבון המנוח יוני אלזם ז"ל נ' מדינת ישראל, פ"ד סג(2) 177, פסקה 2 לחוות דעתה של השופטת (כתוארה אז) א' חיות (2009) (להלן: עניין אלזם)).

הפרתה של זכות ההיוועצות עלולה לפגוע בהוגנות ההליך הפלילי עד כדי פסילת ההודאה. עם זאת, לא כל פגם או הפרה יובילו לתוצאה זו. קבילותה של הודיה שניתנה תוך הפרת זכות ההיוועצות צריכה להיבחן במכלול הנסיבות בכל מקרה ומקרה. ראה ע"פ 4855/16 מוחמד שויקי נ' מדינת ישראל, שם נקבע:

"אין חולק על חשיבותה הרבה של זכות ההיוועצות, ובית משפט זה שב ועמד על כך לאחרונה (ראו: ע"פ 2868/13 חייבטוב נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקאות 91-92 (2.8.2018) (להלן: עניין חייבטוב)). יחד עם זאת, אין בפגיעה בזכות ההיוועצות, כשלעצמה, כדי להוביל לפסילת ההודאה בכל מקרה ומקרה, ויש לבחון את מידת הפגיעה ואת השפעתה על זכויות הנחקר (ראו: עניין חייבטוב, פסקה 99)" (ההדגשות שלי ג'ק).

41. בענייננו, אין חולק שבזמן אמירת הדברים הנאשם היה בחזקת "חשוד". הדברים עולים מעדותו של השוטר הישאים: "אני בהיותי סייר אני לא גורם חוקר. זה לא תפקידי לחקור. אני כסייר מגיע לזירת אירוע. אני רושם מה שאני רואה ורושם תגובת הנהג....הוא היה הנהג היחידי שם. בטוח שהוא נהג ברכב, אבל כחשוד לקחתי אותו לבדוק. תוך כדי הגיעו אנשים נוספים כמו הבוחנים למקום. זה ברור שחשדתי בו" (עמ' 56 ש' 18 - עמ' 58 ש' 3 לפרוטוקול – ההדגשות שלי ג'ק). לציין שגם אם השוטר לא היה מודע באופן מלא למעורבותו של הנאשם באירוע, היה עליו להסיק זאת מפרטי הדיווח למוקד 100 שהיו ידועים לו, או שהיו צריכים להיות ידועים לו לאחר שצוינו בראש דו"ח הפעולה ת/34: "המודיע גיל...מוסר כי הוא דרס מישהי. מצבה קשה....". כך גם אין חולק שהשוטר לא העמיד על הנאשם על זכות ההיוועצות עובר לאמירת הדברים.

42. ייתכן מאוד, ואני אף נכון להניח, שהנאשם לא היה אומר את הדברים שנרשמו מפיו בת/34 אילו היה מועמד על זכות ההיוועצות ומשוחח עם בא כוחו טרם מסירת הדברים. כפי שניתן ללמוד מחקירותיו במשטרה (שבוצעו לאחר שהנאשם התייעץ עם בא כוחו), הוא לא חזר על אמרותיו הקודמות, לפיהן פגע בהולכת הרגל. ער אני לקביעותיו של כב' השופט רענן בן יוסף בעפ"ת 34748 אלה בוגולובסקי נ' מדינת ישראל, שם נפסלו אמרות הנאשמת בזירת התאונה, מהטעם שלא הוזהרה ולא הועמדה על זכויותיה. עם זאת אינני סבור כמו ההגנה, שיש לפסול אמרות חשוד באופן אוטומטי וגורף רק מפאת הפגיעה בזכויותיו, ויש לבחון כיצד השפיעה הפגיעה בזכויותיו של הנאשם על תוכן האמרה. בהקשר זה ראה גם עפ"ת 21675-02-18 פלוני נ' מ. ישראל (מחוזי חיפה). באותו מקרה הורשע הנאשם על גם סמך אמרות (הודאות) שנאמרו בפני אנשי משטרה ונרשמו במזכרים,

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

24 פברואר 2019

גמ"ר 9227-08-16 מדינת ישראל נ' רלר

מבלי שהנאשם הועמד על זכות ההיוועצות וזכות השתיקה. במסגרת הדיון בערעור סקר בית המשפט את ההלכות הרלוונטיות ובסופו של יום את קבילות האמרות:

32. בענייננו, טענותיו של המערער כנגד קבילותן של הודאותיו בפני הבוחנים אינן עומדות בתנאי סעיף 12 לפקודת הראיות. אמנם ראוי היה כי בעת תחקור המערער על ידי הבוחנים בבית החולים, יקפידו הבוחנים על שמירת זכויותיו של המערער, ויסבירו לו אודות זכותו להיוועץ בעורך דין ובדבר זכותו לשמור על שתיקה, ואולם, בעניין זה מקובלת עליי מסקנת בית המשפט קמא כי העובדה שהמערער לא נועץ בעורך דין בטרם מסר את הודאותיו בפני הבוחנים, לא היה בה כדי לשלול את רצונו החופשי בהחלטה למסור את דבריו, וממילא גרסה זו נמסרה על ידי המערער עוד קודם לכן ו/או במקביל בפני הרופא שטיפל בו, והמערער אף חזר עליה מספר שבועות מאוחר יותר בפני חבריו. מטעם זה, סבורני, כי אין לפסול את הודאות המערער בפני הבוחנים.

33. בהינתן המסקנה כי אין לפסול את הודאות המערער בפני הבוחנים, יש לעבור לבחינת משקלן של ההודאות. מטרת בחינת משקלן של הודאות היא לבדוק האם כתוצאה מלחץ פנימי, נטל על עצמו הנאשם בהודאתו אחריות למעשה עבירה אותו לא ביצע. ראה: ע"פ 3081/91 קוזלי נ' מדינת ישראל, פ"ד מה(4) 441 (1991). בחינה זו נעשית בעזרת שני מבחנים, מבחן פנימי ומבחן חיצוני: המבחן הפנימי בודק את ההודאה על פי סימני האמת העולים מתוכה, כגון הגיונה או חוסר הגיונה הפנימי, ובחינת סימנים של שכל ישר המביאים אדם בר דעת להתייחס לדברי זולתו באימון. המבחן החיצוני בודק את ההודאה על פי סימני אמת שהם חיצוניים להודאה ואשר יש בהם, לפי מבחני השכל הישר, כדי להשליך אור על אמיתותה. על פי מבחן זה, נדרשת תוספת ראייתית מסוג "דבר מה נוסף", חיצונית להודאתו של הנאשם, על מנת להרשיעו. תוספת זו מהווה גורם אובייקטיבי יחיד העומד לרשותו של בית המשפט, בבוא לבחון את אמיתותה של הודאת הנאשם. ראה: דנ"פ 3391/95 בן ארי נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(2) 377 (1997); ע"פ 6613/99 סמירק נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(3) 529 (2002).

34. אין במחדלם של הבוחנים בכל הנוגע לאי יידוע המערער בדבר זכות ההיוועצות, כדי להוביל לפסילת ההודאות, זאת, בהתחשב בכך שלא נטען כי מחדלם האמור של הבוחנים נבע מכוונת זדון, באופן שעלול היה להגביר את חומרת ההפרה, ובפרט שעה שממילא המערער הקדים להודות כי הוא זה שנהג ברכב בעת התאונה, בפני הרופא שטיפל בו עם קבלתו בבית החולים לאחר התאונה" (ההדגשות שלי ג'ק).

43. גם בענייננו יש לבחון את מכלול הנסיבות שקדמו להודית הנאשם. בחקירתו הנגדית הנאשם נשאל על תוכן ונסיבות אמירת הדברים לשוטר: "אני לא זוכר בכלל שדיברתי עם השוטר הזה, אני לא זוכר בכלל שהתקיימה בינינו שיחה כזאת". מעדותו של הנאשם ניתן ללמוד, שכלל אינו זוכר את השיחה עם השוטר בזירת התאונה, והנאשם אף מציין, שלא ייתכן שהשוטר הבין מפיו את הדברים כפי שנרשמו. בהקשר זה יודגש, כי ההגנה לא חלקה על עצם אמירת הדברים לשוטר כפי שנרשמו בדו"ח הפעולה ולא טענה בפני השוטר כי הדברים לא נאמרו.

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

24 פברואר 2019

גמ"ר 9227-08-16 מדינת ישראל נ' רלר

קדמו לאמרות הנאשם במסגרת אותו תשאול ראשוני, אמרותיו המפורשות למוקד 100, לפיהן היה מעורב בתאונת דרכים ודרס את הולכת הרגל. דברי הנאשם לשוטר בזירה מתיישבים עם תוכן הדיווח למוקד 100. יש בעובדה זו כדי לתמוך בטענה, לפיה הדברים נאמרו מרצונו החופשי של הנאשם. בנוסף, לא קדמו לאמרות הנאשם שאלות מדריכות מצדו של השוטר. כפי שעולה מעדותו של השוטר, הנאשם התבקש לומר מה קרה, הוא מסר גרסה ראשונית, ולא נשאלו שאלות נוספות. בחינת דברי הנאשם לשוטר מלמדת על כך, שמדבר גרסה הגיונית וסדורה, אשר מתיישבת כאמור עם אמרותיו למוקד 100.

ההגנה עצמה לא הצביעה על אותן נסיבות שיש בהן ללמד על כך, שאמרות הנאשם נאמרו שלא מרצונו החופשי.

44. לאור כל האמור לעיל אני קובע, כי מדובר באמרה קבילה. נוכח תוכן הדברים ובפרט העובדה שמדובר בהודיה בעובדות מפלילות ומרכזיות לכתב האישום, יש לקבוע שמדובר ב"הודיית נאשם" ולא ב"ראשית הודיה".

משקל אמרות הנאשם לשוטר אבו אל זלף

45. בכל הנוגע למשקל אמרות הנאשם לשוטר בזירת התאונה, אני סבור, שמשקלה נמוך מאוד, וזאת מספר טעמים:

ראשית, יש לתת משקל משמעותי לפגיעה בזכויות הנאשם שלא הועמד כאמור על זכות ההיוועצות. השוטר הודה כאמור, שהנאשם היה חשוד, כמי שפגע בהולכת הרגל. יודגש, שהשוטר קיבל את הדיווח ממוקד 100 והיה מודע לאמרתו המפלילה עוד בטרם ניגש אליו. בהקשר זה אין לשלול את האפשרות, שאילו הנאשם היה מועמד על זכות ההיוועצות, הוא היה מתייעץ או שהיה מבין את עובדת היותו חשוד, והיה מתנסח באופן זהיר יותר.

שנית, גם במקרה זה כמו ביחס לאמרות למוקד 100, החוקר לא עימת את הנאשם עם אותן אמרות חרף העובדה, שבמסגרת חקירותיו במשטרה הנאשם הכחיש את הטענה שפגע בהולכת הרגל. שוב, מדובר במחדל חקירה משמעותי, בפרט נוכח העובדה, שהנאשם לא הועמד על זכות ההיוועצות, ולטעמי חובה היה על החוקר לעמת את נאשם עם אותה אמרה, לאחר שהנאשם כבר נועץ בעורך דינו. יודגש, כי בשלב החקירה הנאשם ובא כוחו אינם חשופים לחומרי החקירה, ומתפקידו של החוקר להטיח בנאשם מיוזמתו את אותן ראיות מפלילות, על מנת שהנאשם יוכל להתייחס אליהן בסמוך למועד אמירתן.

שלישית, אין להתעלם ממצבו הנפשי של הנאשם בעת אמירת הדברים לשוטר. מדובר בפרק זמן קצר ביותר (דקות ספורות) לאחר האירוע, ויש להניח, שמצבו הנפשי של הנאשם לא השתפר, וייתכן שאף הלך והחמיר.

רביעית, אמרות הנאשם, כפי שתועדו בדו"ח הפעולה, לא נרשמו על ידי השוטר אבו אל זלף ברגע אמירת הדברים. זאת, להבדיל מהליך של חקירה, בו דברי החשוד נרשמים מיד בזמן אמירתם. בחקירתו הנגדית נשאל השוטר האם דו"ח הפעולה נרשם לאחר סיום האירוע, והוא השיב: **"בוודאי. כל עוד האירוע נמשך רק בסימו רושמים את הדו"ח"** (עמ' 55 ש' 24-26 לפרוטוקול – ההדגשות שלי גיק). מעיון בדו"ח הפעולה עולה, שהשוטר הגיע לזירה בשעה 16:47, והאירוע הסתיים בשעה 19:31. מכאן עולה, שהדברים אותם שמע השוטר מהנאשם נרשמו על ידו רק בחלוף כמעט שלוש שעות מרגע אמירתם. בנסיבות אלו אין לשלול את האפשרות, לפיה הדברים שנרשמו בדו"ח אינם משקפים אחד לאחד את שנאמר.

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

24 פברואר 2019

גמ"ר 9227-08-16 מדינת ישראל נ' רלר

46. במכלול הנסיבות אני סבור, שמשקל האמרות כפי שנרשמו בדו"ח הפעולה ת/34 הינו נמוך.

ראיות נוספות

47. בזירת התאונה נאספו ראיות נוספות לרבות צילום הרכב וממצאים נוספים.

סימני החיכוך בסוליית נעל ימין של המנוחה

48. בסוליית נעל ימין של המנוחה נמצא סימן חיכוך והבוהן המשטרתי רשם בהקשר זה את הדברים הבאים: "סוליית נעל ימין. ניתן לראות סימני חיכוך משמאל לימין, המעידים על כיוון נפילת הולכת הרגל ובזמן האימפקט המגע בין הרכב להולכת הרגל. הולכת הרגל שחקה את הנעלה מכוח החלקה משמאל לימין. סימני החיכוך מעידים כי הנפילה נגרמה בעקבות מגע עם הרכב והדיפתו במהירות נמוכה את הולכת הרגל לצד שמאל שלה לעבר מכסה המנוע" (ת/24 תמונה 24).

49. מומחה ההגנה מר דורון פת, לא חלק על כיוון סימני החיכוך על הסוליה (משמאל לימין), אך טען, שאין למסקנתו של הבוחן כל יסוד, זאת מהטעם, שהנעל לא נשלחה למז"פ, ולאור העובדה, שהנעל לא הותירה סימנים על הכביש (נ/10 עמ' 7 ס' 3.1.4). בבית המשפט נשאל מומחה ההגנה בעניין והשיב:

ש. האם יראו גם על הנעל סימנים?

ת. לא נתקלתי בזה.

ש. אני שואל אותך כמומחה.

ת. אני לא מומחה לנעליים ולא בחנתי מקרים כאלה. יש אנשים שהולכים עם נעליים, בד"כ ישנות. אם אסתכל עליהן ולא עברתי בתאונה, אמצא שפשופים מעצם ההליכות ומעצם גיל הנעליים, אבל שפשוף שהוא רלוונטי לתאונה מוצאים על הכביש. אם הנעליים נדחפו על הרכב הן תשארנה את הסימן. זה בד"כ קורה כאשר הנעל נלחצת בין הגלגל לכביש והלחץ של הרכב הוא שיוצר את הסימן, אבל שפשוף במדרס מבלי שישאר סימן על הכביש, אני לא מכיר. (עמ' 113 ש' 27-20 לפרוטוקול).

לא צריך להיות מומחה כדי לקבוע שגרירת/דחיפת סוליה של נעל בכוח על הכביש תותיר סימני חיכוך בסוליה. יש לציין, שאותם סימנים שנמצאו בנעל הימנית ולא בנעל השמאלית, יש בהם כדי ללמד שלא מדובר בשחיקה או סימנים שנוצרו מאופן הליכתה הרגיל של המנוחה, אלא מאירוע חריג. מומחה ההגנה נשאל בעניין והשיב: "את שואלת אותי בתור אורתופד? אנשים דורכים ברגל אחת שדורכת יותר חזק מהשנייה, ואיני יודע איך אנשים הולכים. השחיקות בנעליים לא צריכות להיות זהות. זה לא מצביע כלום על התאונה" (עמ' 114 ש' 1-5 לפרוטוקול).

בכל הכבוד, תשובת המומחה אינה עונה על השאלה מהטעם, שדי ברור, שהסימן בנעל הימנית לא נגרם כתוצאה מאופן הליכת המנוחה. מדובר בסימן ברור לרוחב הסוליה שאינו תואם סימני שחיקה כתוצאה מהליכה, מה בפרט שסימן דומה לא נמצא בנעל השמאלית.

בספרות אליה הפנה המומחה נאמר בין היתר: "...friction mark is sometimes left by a shoe" – ובתרגום חופשי, "לפעמים נותרים סימני חיכוך על הכביש". לא מדובר בממצא מתחיב. הותרת סימני נעל על הכביש

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

24 פברואר 2019

גמ"ר 9227-08-16 מדינת ישראל נ' רלר

קשורה גם במהירות הפגיעה, מנח וזווית הסוליה ביחס לכביש, משקלו של הולך הרגל, החומר ממנו עשויה הסוליה וכד'. לציין, שהפרק בספרות אותו צירף מומחה ההגנה מתייחס ל-"Road information" ולא לממצאים בנעליים.

עם זאת אין להתעלם מהעובדה, שבחלק מהמקרים כן נותרים סימני חיכוך על הכביש/מדרכה, והיה על הבוחן לבצע בדיקה יסודית ומעמיקה בהקשר זה, בדיקה שלא בוצעה במקרה זה. עיון בלוח התצלומים מלמד, שמרבית הצילומים מתעדים את הרכב במקום עצירתו הסופי. על מנת לבדוק קיומם של סימני חיכוך של הסוליה במדרכה, היה על הבוחן להזיז את הרכב ולבחון את המדרכה לגילוי אותם סימנים. אמנם בהמשך הרכב הוזז, אך זאת לצורך ביצוע ניסוי שדה ראייה ולא לצורך חיפוש אותם סימני חיכוך. מדובר במחדל חקירה משמעותי.

50. בנוסף יש לבחון את מסקנות הבוחן ביחס לעובדה, שעל רגליה של המנוחה לא נמצאו כל פגיעות או חבלות, ואסביר: סימן חיכוך כה משמעותי בסוליית הנעל מלמד על כוח דחיפה/גרירה משמעותי. הפעלת כוח כה משמעותי כתוצאה מפגיעת רכב בגוף המנוחה, הייתה אמורה לגרום למנוחה חבלות, ולכל הפחות להותיר סימן כלשהו ברגליה, שבאו במגע עם פגוש הרכב. היעדר סימנים או חבלות על רגלי המנוחה מטיל ספק רב באפשרות, שאותו סימן חיכוך נגרם כתוצאה מפגיעת הרכב במנוחה.

51. בנסיבות אלו לא מדובר בראיה, שיש בה כדי לתמוך דווקא באפשרות שנוצר מגע בין הרכב למנוחה.

מקום ואופן שכיבתה של הולכת הרגל ביחס לרכב

ומקום מציאת נעליה

52. גם כפות רגליה וגם נעליה של המנוחה נמצאו מתחת לפגוש הקדמי של רכב.

53. מר שמעון יום טוב אשר שימש ביום האירוע חובש ב"איחוד הצלה" מסר את הדברים הבאים: "את האירוע על התאונה בדורי קבלתי כשהייתי במרכז זיו... יצאתי מיד למקום. זה היה במרחק של דקה נסיעה ברכב. הגעתי למקום וראיתי את הגברת שוכבת על הגב כשכפות רגליים שלה מתחת לטמבון של הרכב ללא נעליים, כשאני הגעתי כבר היית לה תחבושת לא יודע מי שם אותה... היא שכבה על הגב, מסוף המדרכה וחסמה נתיב על הכביש. בערך באמצע הרכב, כשהקצה של הרגליים שלה מתחת לטמבון הקדמי של הרכב" (ת/10 ש' 5-2, 18-19 - ההדגשות שלי ג'ק).

נעלי המנוחה נמצאו מתחת לחלקו הקדמי של הרכב (ראה לוח תצלומים ת/23 תמונות 8, 12, 13 ו-18). הנעליים נמצאו במרחק של 60 ס"מ מהמדרכה ומתחת לרכב במרחק של 40 ס"מ מדופן שמאל של הרכב (ר' דו"ח בוחן ת/26 ס' 9). ראה גם רישומיו של השוטר אבו אלזלף בדו"ח הפעולה ת/34: "נעליים של הנפגעת מתחת לרכב מגביל לראדיאטור בחלקו הקדמי...".

לכאורה יש במיקום רגלי המנוחה ונעליה מתחת לחלקו הקדמי של הרכב כדי להצביע על כך, שהולכת הרגל נפגעה מחזית הרכב, נפלה לכביש, ומאחר שהרכב היה בתנועה איטית, הוא המשיך להתקדם והספיק ל"כסות" עם חלקו הקדמי (הפגוש) את כפות רגליה ונעליה של המנוחה עד שנעצר.

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

24 פברואר 2019

גמ"ר 9227-08-16 מדינת ישראל נ' רלר

54. מיקום רגלי ונעלי המנוחה מתחת לחזית הרכב יכול להצביע על אחת משלוש אפשרויות:
- הראשונה**, הרכב שנסע באיטיות רבה (כפי גרסת הנאשם) פגע בהולכת הרגל וכתוצאה מהפגיעה היא נפלה ונשכבה על הכביש. מאחר והרכב היה בתנועה איטית הוא המשיך להתקדם והספיק ל"כסות" עם חלקו הקדמי את כפות רגליה ונעליה של המנוחה עד שנעצר.
- השנייה**, הרכב היה בעצירה מלאה, הולכת הרגל נפלה ונשכבה על הכביש, ובמהלך קבלת הטיפול במקום הנפילה, נעליה הורדו מרגליה וכפות רגליה הוזזו על ידי צוות מד"א או אדם אחר אל מתחת לרכב.
- השלישית**, הרכב היה בעצירה, הולכת הרגל נפלה באופן שכפות רגליה ונעליה הגיעו אל מתחת לחלקו הקדמי של הרכב.
- כפי שאפרט, האפשרות הראשונה הינה הסבירה וההגיונית ביותר, אך אין לשלול באופן מובהק אפשרויות נוספות.
55. האפשרות השנייה לפיה כוחות מד"א או עוברי אורח הזיזו את הולכת הרגל והכניסו את כפות רגליה אל מתחת לרכב אינה סבירה. טכנית הדבר אפשרי כמובן, אך הסיכוי שאיש מד"א יכניס את רגליה של הפצועה אל מתחת לחזית הרכב אינה גבוהה. אשר לטענת ההגנה לפיה המנוחה חסמה את נתיב הנסיעה הימני וסביר להניח שהוזהר ממקום נפילתה על מנת שלא תגרם פגיעה נוספת, אין בטענה זו ממש, מהטעם, שמר יום טוב שהגיע לזירה ציין בהודעתו ש"**היא שכבה על הגב, מסוף המדרכה וחסמה נתיב על הכביש. בערך באמצע הרכב**". אם היה ממש בטענת ההגנה, לפיה המנוחה הוזהרה, כדי שלא תחסום את נתיב הנסיעה הימני עוד לפני הגעתו של מר יום טוב, האחרון לא יכול להעיד על כך, שהמנוחה חסמה את הנתיב הימני.
56. בסיכומי ההגנה נטען, שלא ניתן לשלול את האפשרות, לפיה הנעליים הוסרו מרגליה של המנוחה באמצעות אדם אחר שנכח בזירה. עוד נטען בהקשר זה, שהזירה לא נסגרה לאחר התאונה, ואנשים יכלו לבוא במגע עם המנוחה והממצאים בזירה (ר' ס' 178 ו-180 לסיכומי ההגנה). האפשרות אותה העלתה ההגנה לפיה אדם כלשהו הסיר את נעליה של המנוחה, אפשרית כמובן, אך סבירותה נמוכה בהרבה מהאפשרות הממשית, לפיה הנעליים נחלצו מרגלי המנוחה במהלך היפגעותה מהרכב ונפילתה.
- אין כל הגיון בחליצה יזומה של נעליה של המנוחה. חליצת הנעליים אינה תורמת דבר וחצי דבר לטיפול הרפואי, בפרט כאשר הפגיעות היחידות הנראות לעין היו בראשה של המנוחה.
- אין מחלוקת, שפגיעת רגל יכולה להביא להיחלצות נעליים והדברים עולים באופן ברור מהספרות המקצועית אליה הפנה מומחה ההגנה אשר אישר באופן מפורש, שהנעליים נחלצו מרגליה של המנוחה בזמן נפילתה: "**הנעל נחלצה מהרגל. מדובר על שתי הנעליים. הזיזו אותן. אני לא יודע מי הזיז. עובדתית, הנעליים נחלצו מרגליה בזמן הנפילה. הן לא היו ליד רגליה**" (עמ' 101 ש' 16-18 לפרוטוקול). לציין שמדובר בנעל רכה, נמוכה יחסית, ללא שרוכים או מנגנון הידוק אחר לכפות הרגליים (מעין מוקסין), כך שחליצתן מכף הרגל אינה דורשת מגע או התערבות יד אדם (ר' לוח תצלומים ת/24 תמונות 21 ו-22), ויכולה להיגרם כתוצאה מנפילה.

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

24 פברואר 2019

גמ"ר 9227-08-16 מדינת ישראל נ' רלר

בנסיבות אלו יש לקבוע, שנעליה של המנוחה יכלו להיחלץ מרגליה כתוצאה מדחיפתה על ידי הרכב ונפילתה, או כתוצאה מנפילה עצמונית. בהקשר ייאמר שהסיכוי לחליצת נעל כתוצאה מתאונה גבוה יותר מאחר ודחיפת הולכת הרגל יוצרת חיכוך בין הנעל לכביש.

57. במסגרת סיכומיה (ס' 179) הפנתה ההגנה לצילום נ/2 בו ניתן להבחין בנעלי המנוחה, כשהן מונחות באופן מסודר ומפונות לכיוון ממנו הגיעה הולכת הרגל. בהקשר זה ההגנה הפנתה לעדותו של הבוחן, שלא יכול היה לשלול את האפשרות, שאדם אחר נגע בנעליים והזיז אותן (עמ' 23 לפרוטוקול ש' 15 ואילך). עיון בלוח התצלומים ת/23 (תמונה 8) בו ניתן להבחין בנעליים מתחת לרכב הנאשם מלמד, שהנעליים מונחות באופן ובזווית שונים מהאופן בו הם מתועדים בתמונה נ/2. מכאן ניתן להסיק, שמשחו שינה את מיקום זווית הנעליים לאחר הזזת הרכב. כך או כך, אין מחלוקת שאת הנעליים ניתן היה להזיז והן אכן הוזזו.

לכך יש להוסיף את העובדה, שהנעליים צולמו בצמוד לגלגל השמאלי קדמי של הרכב, בעוד רגליה של המנוחה נצפו מתחת לפגוש הקדמי באזור מרכז הרכב וימינה. ראה בהקשר זה עדותו של יום טוב וויזר בנוגע למיקום סל הקניות ב"צמוד לרגליים בקדימה של הרכב בצד ימין של הרכב" (ת/10 ש' 16 – ההדגשה שלי ג'ק). לא ברור כיצד הגיעו הנעליים צמוד לגלגל הקדמי שמאלי של הרכב. אילו הנעליים אכן נחלצו בזמן הפגיעה במנוחה, כשהיא על המדרכה, היינו אמורים למצוא אותם מתחת לרכב קרוב יותר למדרכה ולא באותו הקו הרוחבי בו נצפו כפות רגליה.

58. מעל לדוכן העדים הסביר מומחה ההגנה, שהימצאות רגלי המנוחה מתחת לרכב אינה מלמדת בהכרח על דריסתה, מאחר שייתכן שנפלה, ותוך כדי נפילה או התגלגלות על הכביש הגיעו כפות רגליה אל מתחת לרכב: "הולכת הרגל מעדה ונפלה לפני חזית הרכב מעידה כזו מתאפיינת גם בגלגול עד להגעה למקום סופי ובמהלך אותה נפילה הרגליים יכולות להתגלגל מתחת לפגוש כמו גם חלק אחר של הגוף הכביש שם בשיפוע ושאדם מתגלגל הוא יכול להגיע לאן שהגיע" (עמ' 94 ש' 24-28 לפרוטוקול).

בהמשך הוסיף מומחה ההגנה והשיב:

ש. לביהמ"ש – למה שהיא תתגלגל מתחת לטמבון?

ת. זה מורד.

ש. לביהמ"ש – אז היא הייתה אמורה להתגלגל מחוץ לרכב?

ת. לפי שיטתי, היא מעדה ונפלה בלי כל קשר בזמן שבאה לעקוף את הרכב, אז נופלים ומתגלגלים.

ש. כשאדם מתגלגל, הוא מתגלגל לכיוון הירידה ולא הצידה?

ת. ואז זה לכיוון הרכב. כשהיא באה מימין לשמאל היא בירידה. (עמ' 100 ש' 27 – עמ' 101 ש' 1 לפרוטוקול).

הסבריו של מומחה ההגנה, לפיהם הרכב היה בעמידה והולכת הרגל נפלה/מעדה והתגלגלה, באופן שרגליה נמצאו מתחת לרכב אינם מתיישבים באופן משכנע עם הממצאים בזירה ועם האופן, בו הנאשם מתאר את נפילת המנוחה. כתם הדם שצולם (ת/23 תמונה 13) ממוקם במרחק של 1.6 מחזית רכב הנאשם (ראה ממצא 2 תרשים ת/22) והוא מצביע על מיקום ראשה של המנוחה, שנפגעה בראשה ודיממה מהקרקפת (ראה ת/2 סיכום מלר"ד). בחקירתו

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

24 פברואר 2019

גמ"ר 9227-08-16 מדינת ישראל נ' רלר

המוקלטת מיום 22.9.15 מתאר הנאשם את אופן נפילת המנוחה: "שראיתי אותה וישר היא נופלת אחורה כמו בול עץ. ממש כמו בול עץ היא נפלה אחורה" (ת/39 ש' 8-10). שכיבתה של המנוחה על הכביש, שרגליה מתחת לחזית רכב הנאשם (מתחת הפגוש הקדמי) וראשה בנתיב הנסיעה הימני, מלמדים על נפילה מכיוון חזית הרכב אחורה לתוך נתיב הנסיעה. מצב דברים אשר תואם את דברי הנאשם: "נופלת אחורה כמו בול עץ", ופחות מתיישב עם נפילה "רגילה בכיוון הליכתה מימין לשמאל ביחס לרכב.

עם זאת, לא ניתן לקבוע באופן ברור אם נפילת המנוחה לאחור הינה תוצאה של פגיעת הרכב בה או סיבה אחרת כגון מעידה וכד'. יש לציין, שהמנוחה גררה עגלת קניות ואם אכן נפלה ולא נדחפה על ידי הרכב, ייתכן שאופן נפילתה יכול שהושפע מאופן אחיזת עגלת הקניות.

59. הבוחן לא ביצע עם העד יום טוב וייזר כל הצבעה ביחס למקום-שכיבתה המדויק של הולכת הרגל, והעד לא התבקש לערוך סקיצה בעניין. מדובר בפעולת חקירה פשוטה ומתבקשת נוכח חשיבות הדברים. בהקשר זה יש לזכור, כי העד ציין, שכפות רגליה של המנוחה היו מתחת לפגוש הקדמי של הרכב, קרי ממש על "גבול" חלקו הקדמי של הרכב. בהתאם, כל תזוזה קטנה של כפות הרגליים מרגע הנפילה ועד להגעתו של מר וייזר הינה בעלת משמעות, ויש לנקוט במשנה זהירות ביחס לקביעה, לפיה כפות רגליה אכן היו מתחת לרכב מיד לאחר נפילתה.

60. לסיכום פרק זה. יש בעובדה, שכפות רגליה ונעליה של המנוחה נמצאו מתחת לחלקו הקדמי של הרכב כדי לתמוך בטענה, שהמנוחה נפגעה מהרכב ונפלה לכביש. עם זאת, לא מדובר בממצא מובהק, שניתן להסיק ממנו מסקנות ברורות.

מקום עצירתו הסופי של הרכב

61. כפי שניתן ללמוד מהתמונות שצולמו בזירה (ת/23 תמונות 1 ו-2 ו-12), מקום העצירה הסופי של הרכב הינו בתוך נתיב הנסיעה הימני. הבוחן מדד ומצא, שהקצה הקדמי שמאלי של הרכב בלט למרחק של 80 ס"מ לתוך הכביש, והקצה הקדמי ימני בלט למרחק של 60 ס"מ לתוך הכביש (ראה תרשים תאונת דרכים- מוצג ת/22).

מיקום נקודות העצירה השונות של רכב הנאשם ובפרט 2 העצירות האחרונות יכול לתמוך בעובדה, שרכב הנאשם היה בתנועה בזמן נפילת הולכת הרגל, ואסביר. העצירה הראשונה של רכב הנאשם הייתה בנקודת המפגש של היציאה מחניון "בית הרופא" עם המדרכה (להלן: "נקודת העצירה הראשונה"). לנקודה זו אין כל משמעות ממשית בשאלת אחריות הנאשם ואופן התרחשות התאונה. המחלוקת נעוצה בעצירה/עצירות הנוספות של הרכב. אין מחלוקת, כי מנקודת העצירה הראשונה הנאשם חצה את המדרכה לרוחבה לכיוון הכביש. לטענת המאשימה, הנאשם עצר את רכבו פעם נוספת על המדרכה קרוב לכביש מבלי לבלוט לתוכו (להלן: "נקודת העצירה השנייה"), ומנקודה זו החל בנסיעה, פגע בהולכת הרגל ונעצר, כשחלקו הקדמי בתוך הכביש (להלן: "מקום העצירה הסופי").

לטענת ההגנה לא קיימות 3 נקודות עצירה, אלא שתיים בלבד. הראשונה והשלישית. קרי, הנאשם עצר בנקודת העצירה הראשונה, החל לחצות עם רכבו את המדרכה, נכנס עם חזית רכבו לתוך הכביש, עצר את רכבו במקום

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

24 פברואר 2019

גמ"ר 9227-08-16 מדינת ישראל נ' רלר

העצירה הסופי על מנת לשפר את שדה הראייה שמאלה לכיוון ממנו הגיעה התנועה, ובזמן שהיה בעצירה מלאה, הולכת הרגל נפלה מול חזית רכבו.

62. מכלול אמרות הנאשם תומך באופן ברור בקיומן של 3 נקודות עצירה. קרי, הנאשם עצר את רכבו ביציאה מהחניון לפני המדרכה, המשיך בנסיעה איטית על המדרכה לכיוון הכביש, עצר את רכבו לקראת סוף המדרכה, ומיד לאחר שסבר שהדרך פנויה, החל בנסיעה איטית, הבחין בנפילת הולכת הרגל, ונעצר בתוך הכביש בנקודת העצירה הסופית. בחקירתו הראשונה במשטרה אמר הנאשם: " ... יצאתי כמו שיוצאים מחניה, עצרתי את האוטו שלי עצירה מוחלטת. הסתכלתי לכל הכיוונים וזהו... כמו שאני יוצא מחנייה תמיד בסופר זהירות, הסתכלתי לא היה כלום. הסתכלתי טוב טוב" (ת/38 עמ' 4 ש' 4-7). חקירה זו הופסקה לאחר שהנאשם לא חש בטוב, ולא ניתן ללמוד ממנה על מקום עצירת הרכב טרם כניסתו לכביש. בחקירתו השנייה במשטרה מסר הנאשם גרסה מפורטת יותר ובה התייחסות גם לסוגיה זו: "השדה ראייה ..מאוד מוגבל כאילו...עצרתי. ואזה ראיתי שאין אף אחד התקדמתי עם האוטו נסיעה מאוד מאוד איטית לאיפה שמסתיימת המדרכה לכיוון הכביש... הסתכלתי שוב לכל הכיוונים... ימינה שמאלה ימינה ואז המבט שלי היה שמאלה כדי לראות...ושהגעתי לסוף של הכביש, הייתה תנועה בכביש... עצרתי את האוטו לחלוטין... כן איפה שהיא עם הכביש. עצרתי לחלוטין כי הייתה תנועה... (ת/39 עמ' 3 ש' 4-20). "אני אחזור ואגיד לך איך שוב אני...כשהייתי כבר קרוב לכביש שוב עצרתי את האוטו עצירה מוחלטת..." (ת/39 עמ' 7 ש' 1-2 - ההדגשות שלי ג'ק).

מגרסת הנאשם במשטרה ניתן ללמוד באופן ברור, שרכבו נעצר, כשהוא קרוב לכביש ולא בתוך הכביש. לציין, שמדובר בחקירתו השנייה של הנאשם, לאחר שהראשונה הופסקה לבקשת הנאשם, וניתן להתרשם, שהנאשם מבין את השאלות היטב, ערני ומרוכז בנושאים בהם נשאל.

בנוסף, בוצע עם הנאשם ורכבו שחזור של מסלול נסיעתו (ת/29). במהלך השחזור הנאשם עצר רכבו, כשכולו על המדרכה ללא כל חריגה אל תוך הכביש (ראה סקיצת שחזור – חלק מת/29). מיקום זה תואם את אמרות הנאשם בחקירתו השנייה כמצוטט לעיל. בחקירתו הנגדית בבית המשפט נשאל הנאשם בעניין והשיב:

ש. ...בשחזור עם הבוחן לא הראית כאילו הרכב חורג לתוך הכביש אלא רק כולו על המדרכה, לפחות מהסקיצה.

ת. אני לא זוכר את הסקיצה...

ש. דימה סימן את הנקודה שהראית, שמעת?

ת. לא שמעתי בסרט. אני אמרתי לו שזה בערך מה שאני זוכר. יכול להיות זה היה 2-3 מ' קדימה...

ש. לביהמ"ש – בתמונה רואים שהרכב שלך בולט לתוך הכביש. לתוך מסלול הנסיעה של הרכבים שבאים משמאל, ואתה אומר שזה המקום שבו עצרת את הרכב?

ת. נכון.

ש. איך זה מתיישב עם העובדה שבשחזור העמדת את הרכב או ביקשת שהרכב ייעצר על המדרכה? יכולת להעמיד את הרכב בשחזור בתוך הכביש, כמו שרואים בתמונה, ולומר פלוס מינוס 2 מ', אבל בשחזור העמדת אותו על המדרכה ואמרת פלוס מינוס 2 מ', מה השתנה?

ת. הרכב היה בנקודה שבה עצרתי בפעם השנייה. (עמ' 65 ש' 5 – עמ' 66 ש' 4 לפרוטוקול).

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

24 פברואר 2019

גמ"ר 9227-08-16 מדינת ישראל נ' רלר

יש בעובדה, שהנאשם העמיד את רכבו במסגרת השחזור על המדרכה ולא בתוך הכביש כדי לתמוך בעובדה, לפיה העצירה לפני הכניסה לכביש הייתה על המדרכה בסמוך לכביש ולא בתוך הכביש. אמנם הנאשם סייג את הצבעתו בשטח במילים "פלוס מינוס 2 מטר", אך נקודת המוצא מבחינתו הייתה עצירה על המדרכה ולא עצירה בתוך הכביש. הנאשם יכול היה במהלך השחזור לעצור את רכבו, כשהוא בולט לתוך הכביש ולהוסיף את המילים "פלוס מינוס 2 מטר". רוצה לומר, שיש לתת משמעות לעובדה, שבחר לעצור את רכבו, שכולו על המדרכה במרחק קצר מהכביש ולא בתוך הכביש.

63. בבית המשפט בעדותו הראשית העיד הנאשם: **"..יצאתי החוצה. יש שם שביל מאד צר במעון הרופא. נסעתי באטיות רבה. עד הנקודה הראשונה שבעצם החניה מצטלבת עם המדרכה של הולכי הרגל. בנקודה זו עצרתי פעם ראשונה, הסתכלתי שמאלה, ימינה, שוב שמאלה, וכשראיתי שאין הולכי רגל התקדמתי באטיות לכיוון הכביש. שם עצרתי עצירה מוחלטת בפעם השנייה. הסתכלתי שמאלה, ימינה ושמאלה והייתה תנועה מאד ערה של רכבים משני הכיוונים. הרכבים מגיעים מכיוון למטה כלפי מעלה. הייתה תנועה הומה. כשאני עמדתי ורציתי לצאת לכביש היו רכבים מגיעים ביחס אליי משמאל, והם נסעו בעליה. אני רציתי לפנות ימינה גם לכיוון העלייה. הייתה תנועה הומה של רכבים. הסתכלתי שמאלה, ימינה ושוב שמאלה. צריך ממש להטות את הצוואר חזק לצד שמאל כי זווית הראיה שם מאד מוגבלת. חיכיתי שכל הרכבים יחלפו. ברגע שהם חלפו החזרתי את המבט שלי מכיוון שמאל לכיוון האמצע ואז ראיתי דמות נופלת. לחלקיקי שנייה אחרי זה שמעתי קול שנחבט באספלט. תוך שאני בעצירה מוחלטת, שמתי את הרכב במצב PARKING. לפני מצב PARKING הייתי במצב D עם רגל שלי על הברקס. שמתי PARKING, יצאתי מהרכב וראיתי אישה שכובה מלפנים....כפי שאמרתי התקדמתי באטיות לקראת הכביש. עצרתי עצירה מוחלטת בפעם השנייה שבה לא הפרעתי לרכבים שעלו ואני יכולתי לראות את התנועה שבאה מצד שמאל שלמטה. הייתי בעצירה מוחלטת. הסתכלתי שמאלה, ימינה, החזרתי מבטי לשמאל לראיית הרכבים החולפים. כשהם סיימו לחלוף החזרתי מבטי לצד שמאל לכיוון האמצע וראיתי דמות נופלת ללא מגע ברכב"** (עמ' 60 ש' 6 – עמ' 61 ש' 19 לפרוטוקול).

מעדותו הראשית של הנאשם ניתן ללמוד, שהנאשם עמד עם רכבו על המדרכה ורצה לצאת לכביש: **"כשאני עמדתי ורציתי לצאת לכביש...התקדמתי באיטיות לקראת הכביש"** (עמ' 60 ש' 11 – עמ' 61 ש' 15 לפרוטוקול).

במילים אחרות הנאשם רצה לצאת כביש, ללמדנו שטרם יצא לכביש. עדותו הראשית של הנאשם מתיישבת עם אמירתו המפורשת במשטרה כנ"ל לפיה, עצר את רכבו כשהוא **"קרוב לכביש"** (עמ' 67 ש' 11 לפרוטוקול). גם בתחילת חקירתו הנגדית הנאשם אישר שלא יצא לכביש:

ש. אתה עצרת לפני הכביש ועוד בטרם התחלת להשתלב ראית את הדמות נופלת?

ת. הייתי בעצירה מוחלטת, החזרתי מבטי משמאל לאמצע וראיתי דמות נופלת.

ש. אז זה היה לפני שהתחלת להשתלב בכביש?

ת. כן. הייתי בעצירה מוחלטת.

ש. לפני שהתחלת להשתלב בכביש.

ת. נכון. (עמ' 64 ש' 13-18 לפרוטוקול).

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

24 פברואר 2019

גמ"ר 9227-08-16 מדינת ישראל נ' רלר

- רק כאשר הנאשם עומת עם משמעות הדברים, שינה את גרסתו:
- ש. תסביר איך הרכב שלך נמצא במקום שהוא כבר בתוך הכביש?
- ת. אני עצרתי את הרכב שלי בפעם השנייה בנקודה שראיתי שאיני מפריע לרכבים שעלו. מצד שני יכול להיות שתנועת הרכבים מגיעה מצד שמאל שלי....
- ש. האם בשלב שעצרת את הרכב בפעם השנייה, עצרת אותו על הכביש במקום על המדרכה?
- ת. נקודת עצירה שנייה שלי הייתה בנקודה שלא מפריעה לתנועה. הייתה לי כוונה לא להפריע לתנועה. עובדה שהתנועה חלפה.
- ש. עכשיו אנו שומעים פעם ראשונה ממך שבעצם שעצרת כבר שהרכב שלך בתוך הכביש. לא על המדרכה.
- ת. עצרתי את הרכב בנקודה השנייה שבה רואים שבה עצרתי את הרכב.
- ש. אבל הנקודה הזו היא כבר בכביש ולא במדרכה.
- ת. זו הנקודה הטובה שבה ראיתי שאני לא מפריע לרכבים וגם רואה את התנועה שעוברת מצד שמאל...
- ש. האם חרגת עם חלק מהרכב לתוך נתיב הנסיעה של הרכבים?
- ת. אני לא זוכר. זה המקום שבו עצרתי. אני לא יכול לומר בוודאות. (עמ' 64 ש' 19 – עמ' 65 ש' 4 לפרוטוקול).
- בתחילת חקירתו הנגדית, הנאשם מאשר לתובעת שהיה בעצירה מוחלטת טרם השתלבותו בכביש ואף חזר על כך מספר פעמים. רק בהמשך חקירתו, לאחר שהבין את משמעות הדברים, שינה את גרסתו וציין שעצר את רכבו בתוך הכביש. בהמשך כאשר נשאל האם חרג עם רכבו לתוך נתיב נסיעת הרכבים השיב, שאינו זוכר.
- הנאשם נחקר על אמרותיו בחקירתו השנייה במשטרה, והשיב:
- ש. בחקירתך השנייה, למחרת האירוע, ב- 15/ת, שורה 12, אתה אומר "הגעתי לסוף המדרכה, עצרתי לחלוטין כי הייתה תנועה בכביש".
- ת. זאת הייתה הנקודה שבה עצרתי בנקודה השנייה. לא הייתה שום נקודה אחרת.
- ש. לביהמ"ש – אם כך מדוע לא אמרת בחקירה במקום בסוף המדרכה, שנכנסתי קצת לכביש?
- ת. אני זוכר שאמרתי לחוקר שהייתי בנקודה השנייה לקראת הכביש, אני לא זוכר בדיוק את המילים המדויקות. זה היה לקראת הכביש.
- ש. מפנה לשורה 35 ב- 15/ת. אתה אומר "כשהייתי בסוף המדרכה עצרתי את האוטו עצירה מוחלטת..." – מצטטת. אתה לא מציין בשום מקום נכנסתי עם חלק מהרכב למסלול הנסיעה. מה תאמר?
- ת. נכנסתי למקום הטוב ביותר שבו לא הפרעתי לתנועה החולפת, ונורא קשה לראות את התנועה שחולפת מצד שמאל וזו הנקודה הטובה ביותר שבה ראיתי.
- ש. למה לא אמרת זאת במשטרה?
- ת. איני זוכר למה לא אמרתי זאת במשטרה.
- ש. לביהמ"ש – האם זה לא יותר הגיוני לא לחדור לכביש כשיש תנועה חולפת? האם זה לא מתיישב עם מה שאמרת במשטרה שנעמדת בסוף המדרכה?
- ת. נעצרתי במקום שבו לא הפרעתי לתנועת הרכבים ויכולתי לראות בצורה הטובה ביותר את הרכבים שנסעו בכביש.

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

24 פברואר 2019

גמ"ר 9227-08-16 מדינת ישראל נ' רלר

ש. אם רכבים נוסעים במהירות, למה להיכנס עם החלק הקדמי של הרכב למסלול נסיעתם?
ת. לא הפרעתי להם.

ש. אני מפנה לשורה 62, ל-ת/15. כשאתה יוצא מהחניה, אתה צריך להסתכל לכל הכיוונים, קודם כל לראות שאין הולכי רגל...בסוף המדרכה להסתכל שוב ימינה ושמאלה לראות שאין מכוניות. אתה עצמך אמרת שעצרת לפני המדרכה, מאיפה נולד שהרכב היה בתוך הכביש?

ת. זו כנראה הנקודה שמשתלבת עם הכביש. אמרתי לבוחן שזה יכול להיות גם 2- 3 מ' קדימה, זה מה שאמרתי (עמ' 67 ש' 6-30 לפרוטוקול – ההדגשות של ג'ק).

גרסתו המגומגמת משהו של הנאשם במסגרת חקירתו הנגדית, לפיה עצר את רכבו בתוך הכביש לפני נפילת הולכת הרגל, אינה מתיישבת עם אמרותיו במשטרה, ובמידה רבה גם לא עם עדותו הראשית וחלק מחקירתו הנגדית כמצוטט לעיל.

64. עם זאת אין להתעלם מהעובדה, שכבר בחקירתו במשטרה הנאשם עשה לא פעם שימוש במילים "לקראת הכביש", "לכיוון הכביש", איפה שהמדרכה "עם הכביש" (ר' ציטוטים הנ"ל). מדובר באמרות, שיש בהן כדי ללמד על חוסר בהירות מבחינת הנאשם בכל הנוגע למקום עצירת הרכב ועל העובדה שהנאשם בכל אמרותיו קושר בין קצה המדרכה לכביש.

מצילומי הרכב בזירת התאונה ניתן ללמוד, שכאשר חלקו הקדמי של הרכב בולט מעט לתוך הכביש, הנהג עצמו יושב מעל המדרכה ולא בכביש (ר' ת/23 תמונה 2). בנסיבות אלו אין לשלול על הסף הסבר אפשרי, לפיו התבטאויות הנאשם נבעו מכך, שהוא עצמו גופו היה ממוקם מעל המדרכה, בעוד החלק הקדמי של רכבו בלט מעט לתוך הכביש.

65. בביקור בזירה שנערך ביום 22.11.18 התרשמתי, שמדובר בציר תנועה מרכזי עם תנועת רכבים הומה המחייבת זהירות רבה טרם כניסה לכביש והשתלבות בנתיב הנסיעה. בנוסף, מיקום תחנת האוטובוס ומבנה הכביש (ר' נ/1 תמונת 9 ו-10) מגבילים באופן משמעותי את שדה הראייה לנהג היוצא "ממעון הרופא", באופן המקשה על השתלבות בטוחה. בנסיבות אלו, העמדת הרכב כשהוא בולט מעט לתוך הכביש, מגדילה באופן משמעותי את שדה הראייה לכיוון ממנו הגיעו הרכבים, ומאפשרת השתלבות בטוחה יותר בנתיב הנסיעה הימני, כך שלא מדובר בפעולה בלתי מתקבלת על הדעת, גם בהתחשב בעובדה שהיא אינה נטולת סיכונים (הבלטת רכב לתוך נתיב נסיעה).

66. לסיכום נושא זה אני סבור, שהכף נוטה לקביעה, לפיה הנאשם עצר את רכבו בפעם השנייה על המדרכה מבלי להיכנס לכביש, ולאחר שראה שהתנועה מאפשרת זאת, החל להתקדם לתוך הכביש, הבחין בנפילת הולכת הרגל ועצר את רכבו בתוך נתיב הנסיעה הימנית.

עם זאת, לא מדובר בקביעה חד משמעית, ואין לשלול את האפשרות, לפיה הנאשם עצר את רכבו מלכתחילה, כשהוא בולט לתוך הכביש על מנת לשפר את שדה ראייתו.

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

24 פברואר 2019

גמ"ר 9227-08-16 מדינת ישראל נ' רלר

סימני ניגוב האבק על מכסה המנוע רכב הנאשם

67. לשיטת התביעה, יש בסימני ניגוב האבק שנמצא על מכסה מנוע רכב הנאשם כדי ללמד, שנוצר מגע בין הולכת הרגל לרכב. כפי שיוסבר להלן אין בדעת לתת כל משקל לאותם סימנים. על מכסה המנוע נמצאו סימני ניגוב אבק אשר תועדו בתמונות, והבוחרן המשטרתי ציין בהקשר זה את הדברים הבאים: "סימני ניגוב אבק על מכסה המנוע הנעים מימין לשמאל ומצביעים על כיוון חציית הולכת הרגל" (ת/24 תמונה 9). מומחה ההגנה התייחס בחוות דעתו בקצרה לאותם סימני ניגוב כדלקמן: "על הרכב נמצאו סימנים של ניגוב אבק, שלא ניתן ליחסם באופן ישיר ובלעדי למגע של הולכת הרגל. כך או אחרת, אין אפשרות להסיק מהסימנים על הרכב דבר" (נ/10 עמ' 11 ס' 4.5). במילים אחרות, מומחה ההגנה אינו שולל את ממצאי הבוחרן אך מציין, שלא ניתן לשייכם באופן ישיר למגע הולכת הרגל.

אין ספק, שממצאים של סימני ניגוב אבק על מכסה המנוע אשר תואמים את כיוון חציית הולכת הרגל, תומכים בכך שנוצר מגע בין הרכב להולכת הרגל.

עם זאת, אין בדעתי לתת לסימני הניגוב כל משקל בשאלת המגע בין הולכת הרגל לרכב, זאת מהטעם, שהסייר הישארם אבו אל זלאף, נגע עם ידיו במכסה המנוע, וכדבריו: "אני פתחתי את מכסה המנוע והסתכלתי איפה הרדיאטור" (עמ' 58 ש' 12 לפרוטוקול). לשאלה מדוע עשה כן השיב: "כדי לראות אם יש נזילת מים או משהו כזה" (עמ' 58 ש' 14 לפרוטוקול). יש לתהות מדוע החליט השוטר לבצע פעולה מיותרת זו שאין לה כל צורך חקירתי או אחר, ואשר זיהמה את זירת התאונה.

בנסיבות אלו לא ניתן לקבוע, שאותם סימני ניגוב נגרמו דווקא על ידי הולכת הרגל ולא על ידי השוטר. נוכח העובדה, שהשוטר נגע במכסה המנוע לצורך פתיחתו, ניתן לקבוע בסבירות גבוהה, שאותם סימני ניגוב שייכים לו ולא למנוחה, ויש בכך כדי לכרסם במסקנות הבוחרן.

הנזקים בחזית רכב הנאשם

68. ברכב הנאשם תועדו נזקים של שפשוף בחלקו התחתון של הפגוש הקדמי במרחק של 0.8 מ' מדופן ימין. הנזק תואר על ידי הבוחרן כנזק שפשוף מימין לשמאל כתוצאה ממגע בין הולכת הרגל לרכב. כן תועד נזק בלוחית רישוי קדמית במרחק של 90 ס"מ מדופן ימין באמצע הלוחית אשר תועד גם כן כנזק שפשוף מימין לשמאל כתוצאה ממגע של עגלת הקניות(ר' לוח תצלומים ת/23 תמונות 8, 14 ו-18). הבוחרן אישר בחקירתו הנגדית, שלא שלח את הממצאים למז"פ ולא ביצע התאמת נזקים בין העגלה למספר הרישוי של הרכב. בנוסף הבוחרן לא שלל את האפשרות, שאותם נזקים נגרמו כתוצאה מאירועים אחרים כגון תאונה קודמת (עמ' 42 לפרוטוקול מיום 17.4.27).

מטעם ההגנה העידה הגב' ארבל אוסנת, על כך שבחודש אוגוסט 2015 רכבה נפגע מאחור מרכב הנאשם שהיה נהוג בידי אשת הנאשם (עמ' 83-86 לפרוטוקול מיום 17.6.21). גם הנאשם העיד, שרכבו אכן היה מעורב באותה תאונה ונפגע קלות בחלקו הקדמי (עמ' 61 לפרוטוקול מיום 17.6.7). עדותם של הגב' ארבל ושל הנאשם לא נסתרה בהקשר זה, ולא מצאתי מקום לפקפק בהתרחשותה של אותה תאונה קלה.

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

24 פברואר 2019

גמ"ר 9227-08-16 מדינת ישראל נ' רלר

נוכח העובדה, שלא בוצעו בדיקות התאמה בין הנזקים ברכב לבגדי המנוחה ועגלת הקניות, ולאור מעורבותו של הרכב בתאונה קודמת שגרמה לנזקים קלים בחלקו הקדמי, אני סבור שלא ניתן לשייך את הנזקים ברכב דווקא לפגיעה במנוחה או בעגלת הקניות.

בנוסף יש לשוב ולתהות על קביעת הבוחן לפיה, נזקי השפשוף נגרמו כתוצאה מפגיעה בהולכת הרגל במצב דברים בו אין כל ממצא חבלתי או סימן ברגליה של המנוחה שבאו במגע עם הרכב. אני מתקשה לקבל את האפשרות שפגיעה בהולך רגל תותיר נזק תאונתי בגוף הרכב אך לא תותיר חבלה או סימן בגופו של הולך הרגל. בהתאם לא יינתן לנזקים ברכב כל משקל לצורך הכרעה בסוגיות שבמחלוקת.

היעדר ממצאים על עגלת הקניות

69. לשיטת מומחה ההגנה היעדרם של סימני פגיעה/נזק על העגלה מחזקים את טענת ההגנה, לפיה לא נוצר כל מגע בין הולכת הרגל או העגלה לרכב. בבית המשפט נחקר על כך, ולשאלה האם העגלה הייתה נפגעת אילו הולכת הרגל החזיקה אותה בצד ימין, השיב: "גם אז צריכים להיות סימנים על העגלה. אם הרכב התקדם הוא עובר את כל המרחק גם היא מחזיקה אותה רחוק מהרכב כי זה לא יכול להיות יותר מחצי מטר ואם עזבה את העגלה המצרכים נשפכים החוצה....העגלה הזיזו אותה. אם היתה עוזבת את העגלה לפני הפגיעה היית רואים שפשופים של העגלה על המדרכה" (עמ' 96 ש' 8-16 לפרוטוקול).

בכל הכבוד אין לקבל טענתו זו של מומחה ההגנה וזאת ממספר טעמים. ראשית, הפגיעה בהולכת הרגל הייתה במהירות נמוכה ביותר, וגם אם נוצר מגע בין העגלה לרכב, הדבר אינו מחייב הותרת סימן או נזק. שנית, מדובר בעגלה, שחלקה הארי עשוי מברז, ומטבע הדברים מגע עם הרכב לא היה מותיר בה כל נזק או סימן. שלישית, ככל שהולכת הרגל החזיקה את העגלה בידה הימנית, הרי שגופה חצץ בין הרכב לעגלה, וגם במקרה זה לא נוצר כל מגע בין העגלה לרכב.

בהתאם, אין בעובדה שלא נמצאו על עגלת הקניות סימני נזק/שפשוף כדי ללמד על היעדר מגע בין הרכב למנוחה.

היעדר חבלות בפלג גופה התחתון של המנוחה

70. כאמור לא הובאו כל ראיות המלמדות על חבלות ברגליה של המנוחה. במסמכים הרפואיים שהוגשו (ת/1, ת/2, ת/3) אין כל אינדיקציה לפגיעה/חבלה/סימן ברגלי המנוחה. לציין שהמנוחה לא נבדקה במכון לרפואה משפטית. בנסיבות תיק זה מדובר במחדל חקירה משמעותי ביותר.

בהקשר זה יודגש, שהבדיקה הנדרשת אין מחייבת נתיחה או ביצוע פעולה חודרנית, ודי היה בבדיקה חיצונית ותיעוד חזותי (צילומים). הבוחן דימה נחקר בעניין ולא סיפק כל תשובה מניחה את הדעת למעט: "נכון לא עשיתי" (עמ' 27 ש' 10 לפרוטוקול).

מדובר במחדל חקירה משמעותי, ויש להניח לטובת הנאשם שהמנוחה לא נפגעה ברגליה על כל המשתמע מכך.

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

24 פברואר 2019

גמ"ר 9227-08-16 מדינת ישראל נ' רלר

האפשרות שהמנוחה נפלה ללא מגע הרכב כתוצאה ממצבה הרפואי או מסיבה אחרת

71. לטענת ההגנה, מותה של המנוחה לא נגרם כתוצאה מהתאונה, אלא מדובר בנפילה עצמונית שהתרחשה כתוצאה ממצבה הרפואי של המנוחה או כתוצאה מירידתה משפת המדרכה לכביש.

72. המנוחה הגיעה לבית החולים בשעה 17:17 מונשמת עם סימני חבלה טריים בראשה ודימום מהקרקפת. הפגיעה בראש הוגדרה כקשה ונמצאו שברים בגולגולת (שבר בבסיס הגולגולת, שבר בעצם הפאריטלית השמאלית, שבר בדופן לטרלית של הסינוס הספנואידלי הימניושר בכנף הספנואיד הקדמי). כן צפו שברים עם תזוזה מינימלית של צלעות 9-3. אובחנה "עם המטומה חריפה תוך כרונית מימין". הוכנסה לניתוח בשעה 18:35 אך טרם תחילת הניתוח ירד לחץ דמה וליבה נדם. מותה נקבע בשעה 19:09 (ר' סיכומי מלר"ד ואישפוז - ת/1 ות/2).

73. לתמיכה בטענתה נסמכת ההגנה על עדותו ד"ר אנטולי רקייר (עד תביעה מס' 9) אשר טיפל במנוחה בבית החולים. ד"ר רקייר אישר, כי המנוחה סבלה מהמטומה ישנה במוחה, והנפילה גרמה לה להמטומה טרייה בתוך הישנה. בנוסף ד"ר רקייר אישר שההמטומה החדשה, ככל שלא נגרמה מהתאונה, יכלה לגרום לנפילת המנוחה. להלן עיקר עדותו בהקשר זה:

ש. האם אתה יכול לומר אם במקרה זה מדובר בהמטומה כרונית או חריפה.

ת. זו הייתה המטומה חריפה בתוך כרונית.

ש. כלומר הייתה המטומה קודם?

ת. בוודאי. אני עשיתי כמה עבודות על זה. לפי סי טי ראיתי שיש המטומה ראשונה ובתוכה המטומה חדשה חריפה מאוד...

ש. תסכים איתי שאנשים מבוגרים שמתפתחת אצלם המטומה כרונית לא מרגישים מיד במצוקה אלא הם יכולים להרגיש קודם כאב ראש, סחרחורות, ליפול.

ת. מיליון תלונות. יש הרבה התאמות להרבה תלונות...

ש. האם המטומה כרונית יכולה לגרום לאישה מבוגרת ליפול?

ת. כן. (עמ' 6 ש' 20 – עמ' 8 ש' 6 לפרוטוקול).

לאור עדותו של ד"ר רייקר יש לקבוע שההגנה הוכיחה במידה הנדרשת ממנה בהליך זה, ואף מעבר לכך את הדברים הבאים:

- למנוחה הייתה המטומה ישנה במוחה.
- המטומה במוח יכולה להיגרם כתוצאה מדימום פנימי ללא מכה חיצונית.
- המטומה ישנה יכולה לגרום לנפילתו של אדם.
- גם המטומה טרייה במוח יכולה להביא לאיבוד שיווי משקל ואף לנפילתו של אדם, זאת ללא גורם חיצוני כגון דחיפה, דריסה וכד'.

נוכח האמור לעיל, אין לשלול את האפשרות שהמנוחה איבדה את שיווי משקלה ונפלה (ללא מגע רכב) כתוצאה ממצב רפואי קודם, קרי המטומה כרונית ישנה במוחה או דימום פנימי טרי במוחה.

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

24 פברואר 2019

גמ"ר 9227-08-16 מדינת ישראל נ' רלר

יודגש, גם אם האפשרות לפיה הולכת הרגל סבלה מדימום תוך מוחי בדיוק מול רכבו של הנאשם הינה נמוכה ופחות סבירה, אין לשלול אותה על הסף נוכח תשובותיו של ד"ר רייקר.

74. בנוסף, אין לשלול על הסף את האפשרות שהולכת הרגל נפלה מסיבה אחרת הקשורה בירידתה לכביש לצורך עקיפת רכב הנאשם שחסם את המדרכה ובלט מעט לתוך הכביש.

לסיכום

75. מכלול הראיות מצביע על כך, שיש להעדיף את גרסת המאשימה על פני גרסת הנאשם, והתמונה הראייתית מצביעה על כך, שהנאשם פגע עם רכבו במנוחה. אלא שבהליך פלילי עסקינן, ולא די בהעדפת התרחיש אותו הציגה המאשימה, ועליה להוכיח את עובדות כתב האישום מעבר לספק סביר, נטל בו המאשימה לא עמדה במקרה זה.

76. מנגד, ההגנה הוכיחה במידה הנדרשת ממנה, ולו באופן דחוק, כי האפשרויות אותן העלתה לנפילת המנוחה אינן חסרות כל בסיס, ויש להן היתכנות.

77. במקרה זה נתגלו מחדלי חקירה משמעותיים. יודגש, שעל מנת שמחדל חקירה יביא לזיכויו של נאשם עליו להביא לפגיעה מהותית בהגנתו. ראה ע.פ. 5656/11 אלכסיי שולמן נ' מ. ישראל שם חזר בית המשפט העליון על ההלכה בהקשר זה:

"כאשר עולה הטענה כי יש לבטל את כתב האישום או לזכות את הנאשם בשל מחדלי חקירה, הכלל הוא כי על בית המשפט לשאול את עצמו, האם מדובר במחדלים שיש בהם כדי להותיר ספק סביר באשר לאשמתו של הנאשם, והאם מדובר במחדלים כה חמורים עד כי קופחה הגנתו, באשר הוא אינו יכול להתמודד כראוי עם חומר הראיות העומד נגדו, ולהוכיח את גרסתו. כאמור, לא די להצביע על מחדל חקירה כשלעצמו, כדי להביא לזיכויו של נאשם או לביטול האישום, אלא שיש להראות כי מדובר במחדל המביא לפגיעה מהותית בהגנתו של הנאשם. בע"פ 10082/04 אברמוב נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 25.10.2006) [פורסם בנבו] קבע בית המשפט העליון כי: "מחדלי חקירה עשויים להוביל לזיכויו של נאשם... אולם אין משמעות הדבר כי כל מחדל, או אף הצטברות של מספר מחדלים, יביאו בהכרח לזיכויו... השאלה שעל בית המשפט לשאול את עצמו היא, האם המחדלים עולים כדי הותרת ספק סביר באשר לאשמתו של הנאשם..." (וראו גם ע"פ 4414/05 אבו חטב נ' מדינת ישראל [לא פורסם, 20.11.2006] [פורסם בנבו]). בע"פ 6858/04 פלוני נ' מדינת ישראל [לא פורסם, 8.9.2005] [פורסם בנבו] נפסק: "...מקום בו הגנתו של הנאשם לא קופחה, לא די במחדל החקירה כשלעצמו כדי להביא לזיכויו של הנאשם..." (כן ראו: ע"פ 7535/02 עודה נ' מדינת ישראל [לא פורסם, 2.12.2002] [פורסם בנבו]; בע"פ 5124/08 ג'אבר נ' מדינת ישראל [לא פורסם, 4.7.2011] [פורסם בנבו])." (עמ' 21 סי' 31 לפסק הדין - ההדגשות שלי ג.ק.)

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

24 פברואר 2019

גמ"ר 9227-08-16 מדינת ישראל נ' רלר

80. משקבעתי שהמאשימה לא הוכיחה מעבר לספק סביר את עובדת פגיעת רכב-הנאשם במנוחה, מתייטר הדיון בשאלת רשלנות הנאשם, וכך גם מתייטר הצורך לדון בשאלת הקשר הסיבתי שבין התאונה הנטענת למותה של המנוחה.

לאור כל האמור לעיל אני קובע, שהמאשימה לא הוכיחה את עובדות כתב האישום מעבר לספק סביר, ובהתאם אני מזכה את הנאשם מהעבירה המיוחסת לו בכתב האישום.

ניתנה והודעה היום י"ט אדר א' תשע"ט, 24/02/2019 במעמד הנוכחים.

גיל קרזבום, סגן נשיא

הוקלד על ידי מירב כהן ויניאק